

Naročnina mesečno
25 Din, za izo-
zmetstvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izozmetstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Saraievo št. 7363,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2996

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Osnove moderne kato- liške sociologije.

Socialna okrožnica Quadragesimo anno, ki jo je izdal papež Pij XI. na letošnji binkoštni praznik, 24. maja, tvori s prejšnjima dvema okrožnicama o vzgoji krščanske mladine in krščanski družini socialno trilogijo, v kateri so dokumentirane osnove moderne katoliške sociologije.

Oznaka »dobnega življenja« je laicizacija morale in razkristjanjenje javnega ter zasebnega življenja. Cerkev, ki ima od svojega božjega ustanovitelja poverjeno nalogo, da uči in vodi narode, so pričeli odrekati najprej brezbožni modriji teoretično, s istimi idejami prežeti državniki in politiki pa praktično pravico učiti in vzgajati mladino. Takoj v prvih dobah zmote o državni omnipotenci so v tem duhu vodene države zahtevale zase vso in izključno vzgojo mladine, zahteva, ki sta jo v povečani meri in dosledno izvedla idejna otroka državnega liberalizma: državni socializem in komunizem. Cerkev je proti temu nasilju nad svobodo iz vsega početka energično protestirala, kar priča vrsta okrožnic zadnjih papežev, počenši z encikliko Humanum genus 1884, dalje Officio Sanctissimo 1887, Sapientiae christianae 1890, Affari vos 1897 in zadnjo vzgojno okrožnico Pija XI. 31. decembra 1929 Rappresentanti, v katerih papeži energično zavračajo nekrščanske vzgojne programe in metode, ki odtujujejo mladino vzgojnemu vplivu Cerkve. Zlasti zadnja vzgojna okrožnica Pija XI. ponovno in z vso odločnostjo ter jasnostjo obravnava kompetenco obojne družbe v vzgojnem vprašanju: Cerkve, družine in države, vprašanje spolne vzgoje, fizične vzgoje, mešanih sol... sama aktualna življenjska vprašanja, ki posegajo najgloblje v sodobno mladinsko vzgojo.

Po okrožnicah Quod Apostolici muneris, Novum Argumentum in Arcanum je okrožnica Pija XI. Casti Connubii (31. decembra 1930) v zadnjih petdesetih letih največji dokument skrbi katoliške Cerkve za zdravo in neomadeževano zakonsko in družinsko življenje. Napovedi o žalosnih posledicah razrušenega zakonskega življenja se žal vse bolj uresničujejo. Pijeva okrožnica se mora pečati z vrsto velikih zahtev sodobnega človeka, kakor je nazor, da je zakon zgolj človeška ustanova, zločinsko preprečevanje zaroda, pretirana emancipacija žene, civilni zakon, razporek, svobodna ljubezen, državni otroci itd. Proti vsem tem rak-ranam, ki razjedajo zakonsko in družinsko vez in uvajajo moderni paganism v družinsko življenje, podaja papež rešilne smernice in zdravilo v krščanski etiki in morali. Sv. oče opozarja, kaj je božja volja in zamisel v zakonu ter navaja sredstva, katerih naj se zakoni poslužujejo, da bodo božji ter naravni zakon prav izpolnjevali.

Obširna in misli polna okrožnica o krščanskem zakonu je sredi silne zmede pojmov, ki vlada baš na tem polju, eden najpomembnejših in najsvetlejših dokumentov, da Cerkev spremlja človeštvo na vsej njegovi življenjski poti in da ima pogum ter sposobnost, za javno in nedvoumno besedo osvetliti tudi najtežje življenjske probleme.

Za Casti Connubii je te dni prišla Quadragesimo anno. Kakor se idejno vzgojna papeževa okrožnica naslanja na Leonovo encikliko Arcanum (10. febr. 1880), a jo izpolnjuje in dovršuje za današnji čas, tako je Quadragesimo anno nadaljevanje in lahko uidele praktična sodobna aplikacija socialnih idej Leona XIII., izraženih v znameniti Rerum novarum. Ko bi človeška družba sledila socialnim smernicam Leona XIII., bi danes gospodarsko življenje kazalo pač čisto drugačen obraz in bi odnosi med stavovi in socialnimi razredi ne bili pretrgani s tako nepremostljivimi prepadi. Že okrožnica Leona je bila kakor plat zvona, ki je pred grozečo socialno vlaho klicala oblastnikom in bogatcem v spomin načela krščanske pravičnosti in ljubezni, delavcem njihovih dolžnosti in pravice, vse pa naravnala na edino pravilno pot sporazuma med svobodo in avtoriteto. Toda smernicam Leona XIII. se ni sledilo in se ga ni poslušalo. Zato pa razvoj dogodkov s tem silnejšo prepričevalnostjo priča, kako usodno pogrešno je napravilo človeštvo, da ga je prebralo. Pred sabo imamo gospodarski kaos in zmehčanje socialnih nauk, imamo strašno razrušenost moralnega, družabnega in gospodarskega življenja. Nasproti si stojita kot smrtna sovražnika delodajalec in delavec, delo in kapital, manjka zdravega odnosa med družino in državo, med državo in organizacijo. Kar je bilo pred 40 leti še nejasna, temna grožnja, je danes postalo dejstvo. Kapitalizem si je osvojil nadoblast in vodstvo na vseh gospodarskih in

Na čem sloni pravi mir

Naročena maškarada na pariških ulicah ob prihodu Brianda. — Vojni minister o predpogojih za mir: spoštujmo najprej vse mednarodne obveznosti.

Paris, 26. maja. fr. Levičarsko časopisje se je posebno odlikovalo v tem, da je razneslo po Franciji in po inozemstvu fantastična poročila o manifestacijah, ki so se vršile v Parizu ob priliki povratka zunanjega ministra iz Zeneve. Tako piše »Republique« o 50.000 ljudeh, ki so manifestirali za Brianda in za njegovo »mirovno politiko«, njegov bolj zmerno pobarvani sobrat »L'Oevre« je znižal število na 20.000, med tem ko bo odgovarjalo resnici, da se vsemu prizadevanju socialistov in radikalnih svobodomislecev ni posrečilo spraviti v okolico kolodvora več kakor 10.000 ljudi, med katerimi je bilo brez dvoma veliko nasprotnikov, več kot pa polovica pa radovednežev, ki se nikjer tako radi ne zbirajo, kakor ravno v Parizu, kadarkoli »il y a quelque chose dans l'air« — kadarkoli je kaj zanimivega videti. Namen je bil, dobiti ulico, da protestira proti versajskemu glasovanju, ki je upropastilo zunanjega ministra. Pričakovali so orgije, scenerija je bila lepo pripravljena, toda navsezadnje se je vse končalo s srditimi poboji med »briandisti« in nasprotniki. Pretepi so se vršili po ulicah, koder se je valila povorka, na velikih bulvardih so manifestanti razbili nekaj

kavarn, nato je množica navalila pred zunanje ministrstvo, kjer se je Briand dvakrat pokazal na balkonu ter sprejemal vzklike »Vivio mir, vivio Briand!« pomešane s vpitjem »Dol z Briandom, dol z mešetarjem Francije!«. V političnih krogih vlada velika nevolja, da je sploh prišlo do teh naročenih manifestacij, prvič, ker so nekam namerjene proti novemu predsedniku republike, na drugi strani pa slikajo položaj tako, kakor da bi bil Briand edini pacifist v Franciji, medtem, ko je vsa Francija tudi brez Brianda vdana idealu miru.

Bruselj, 26. maja. fr. Francoski vojni minister Maginot je predsedoval zadnjemu zborovanju XIII. kongresa Zveze belgijskih frontnih bojnikov. Pri tej priliki je izrekel zelo značilne besede, ki dobijo še posebno važnost sprčo dogodkov na zadnjem zasedanju Sveta Zveze narodov kakor tudi sprčo izida volitev za predsednika francoske republike, ki so, kakor je znano izpadle porazno za Aristida Brianda; Maginot je med drugim izjavil sledeče:

»Nas, Francoze in Belgijce ni združilo na današnjem kongresu navadno naključje. Mi to zelo dobro vemo. Danes se nekateri trudijo, da

bi izpodkopali vero in zaupanje v mirovne pogodbe, ki so sledile naši zmagi. Mi jih bomo branili te pogodbe, zato ker vsebujejo naše pravice na odškodnino in ker so trdna garancija za našo varnost. Mi ne trdimo, da so te pogodbe nedotakljive, nobeno človeško delo ni nespremenljivo, toda mi zahtevamo, da se jih smatra za svete vsaj dokler niso ustvarile vseh koristnih pogojev za našo varnost. Na vsak način pa ne moremo pripuščati, in tudi ne smemo dovoliti na noben način, da bi vsakdo po mili volji predlagal revizijo na tej ali oni meji. Mirovne pogodbe so podpisale vse zvezne sile. Revidiranje jih bodo tudi one, samo one in vse skupaj. Mi mnogo govorimo o miru. To je naša pravica. Za mir smo mi doprinesli največ življenjskih žrtv. Toda mi smatramo, da je prvi pogoj za vzdrževanje miru spoštovanje obveznosti mednarodnih pogodb. To velja za vse mednarodne obveznosti, za prošle ravnotako, kakor za bodoče.«

Vsi listi zelo komentirajo izjave vojnega ministra, ker očitno otvarjajo zelo resno ofenzivo Francije proti vsem tajnim in prizanim revizionistom v Evropi.

Premogovni trust.

Belgrad, 26. maja. l. Tukaj so se danes sestali zastopniki rudarskih podjetij iz cele države. Pri tej priliki je bila ustanovljena zveza rudarskih in topilniških podjetij. Sestanku je predsedoval znani belgrajski industrijalec Dragiša Matejić. Cilj tega novega društva je seveda čuvanje interesov velikih rudarskih podjetnikov. Novo društvo je poslalo brzojavne pozdrave Nj. V. kralju Aleksandru, predsedniku vlade in gozdarskemu ministru ing. Sernecu. Sprejeta je bila obširna resolucija, ki se glasi takole: 1. Ustanovni občni zbor Zveze rudarskih in topilniških podjetij kraljevine Jugoslavije pozdravlja delovanje kraljevske vlade za uređenje in konsolidiranje političnih in gospodarskih razmer v svojem manifestu od 6. januarja 1929. 2. Zveza pozdravlja iniciativno delo gozdarskega ministra ing. Dušana Serneca za objavo uveljavljenja enotnega rudarskega zakonodajstva in prosi, da se za nova izvajanja potrebni pravilniki izdelajo s sodelovanjem predstavnikov zveze. 3. Zveza priporoča na temelju najnovejših gospodarskih izkušenj gospodarsko koncentracijo celokupne domače premogarske industrije v obliki sindikalizacije in bo v to svrhu svojim članom dala konkretne predloge. 4. Zveza

prosi gozdarskega ministra, da prouči mere za preprečitev uvoza premoga iz tujine, in sicer naj bi se to storilo s pomočjo banovinskih in drugih trošarin. 5. Zveza apelira na kraljevsko vladu, da zaradi zaščite naših šel v razvoju nahajajočih se rudarskih podjetij ob priliki sklepanja trgovinskih pogodb v nobenem slučaju ne odstopi od minimalnih carinskih zaščit. 6. Zveza prosi prometnega ministra za tarifne ugodnosti. 7. Zveza zahteva, da se v najkrajšem času ukine doprinos za pokrajinski sklad, ki ga brez razloga in celo za nerudarske potrebe plačajo premogovniki dravske banovine. 8. Zveza prosi kraljevsko vladu, da izda naredbo vsem državnim in samoupravnim ustanovam, da za svrhe, kjer premož iz tujine ni neobhodno potreben, uporabljajo samo domač premož. Dalje zahteva, da se ustvari enoten načrt elektrifikacije države. Končno izjavlja zveza svečano, da je ona edinstvena in stanovska organizacija, ki je legitimirana, da zastopa v vseh teh vprašanih interese jugoslovanskih rudarjev. V odbor te nove organizacije so seveda izvoljeni zastopniki rudarskega velekapitala iz vse države, na prvem mestu zastopniki trboveljske premožokopne družbe. Delegacijo je sprejel gozdarski minister ing. Sernec.

Kardinal Pacelli se umakne?

Rim, 26. maja. »L' Italia d'oggi« poroča, da se po Vatikanu širi glas o bližnjem odstopu državnega tajnika kardinala Pacellija. Kardinal Pacelli je baje prosi! Sv. očeta, naj ga pošlje kot škofa v provinco na eno izpraznjenih mest, to je v Florenco ali Piso. Ako bi do tega res prišlo, bi Pacellijevo mesto zasedel mons. Pizzardo, sedanjí podtajnik v državnem podtajništvu. Vest je treba seveda promatrati z vsu rezervu. Zexec šploje, aits

Dr. Marinković nezadovoljen

Belgrad, 26. maja. l. Zunanji minister dr. Voja Marinković, se je danes vrnil v Belgrad. Uredniku Pravde je dr. Marinković dal sledečo izjavo: »Glavni predmet, o katerem se je razpravljalo na majskem zasedanju D. N., je bilo vprašanje nemško-avstrijske carinske unije. Zadeva je poslana na mišljenje haškega razsodišča. Pridobljeno je na času in to bo dalo možnost gotovim diplomatskim akcijam, ki bodo do septembra meseca sprejeli drugega sestanka precej relativen. Šele čas menile položaj. Kakor se vidi, je uspeh enega bo pokazal, če je v tem kaj definitivnega.«

Aretacije v Primorju

Milan, 26. maja. tg. Radi večkratnik političnih umorov v južni Istri je več miličnih oddelkov iz Trsta in Pulja pod poveljstvom generala Diamandija preiskovalo deželo in aretiralo med slovanskim kmečkim prebivalstvom več oseb, ki so radi svojega mišljenja sumljive zločina.

Osebne vesti

Belgrad, 26. maja. AA. Predsednik češkoslovaške republike dr. Tomaš Masaryk je odlikoval z redom Belega leva III. stopnje Frana Pavliča, višjega svetnika finančnega ministrstva in komisarja finančnega ministrstva pri upravi državnih monopolov.

Nova pogajanja Nemčija—Romunija

Bukarešt, 25. maja. tg. Iz resnega vira doznava Vaš dopisnik, da se bodo začetkom junija obnovila v Berlinu nemško-romunska trgovinska pogajanja.

Bodočnost na plečih naroda

Bukarešta, 26. maja. Z. Predsednik vlade Jorga je bil včeraj in predvčerajšnjim na agitacijskem potovanju po Bukovini in Moldaviji, kjer je imel dve skupščini v Kišinevu in Černo-
vicih. Govoril je, da bo vlada neposredna sodnik vsem onim, ki so hoteli zidati svojo bodočnost na plečih naroda. Program Alba Jeliye se ne more izvesti. Finančni minister Argetoanu je na nekem zboru izjavil, da vlada išče v izozmetstvu veliko posojilo. — Nacionalna romunska stranka vrši v Transilvaniji veliko agitacijo. Ta stranka je šla v narod s Karlovim izkrikom: »Transilvania Transilvancem.«

Poulični pokoli v Pragi

Praga, 26. maja. AA. ČTK poroča iz Bratislave: Včeraj je prišlo v mestu Košutin do spopada med skupino komunistov in policijo. Komunisti so šli na svojo skupščino, ki pa je bila prepovedana, in napadli stražnike, ki so jim hoteli razgnati skupščino. Stražniki so v samobrambi rabili orožje. Pri tem so našli smrt trije komunisti, pet jih je nevarno ranjenih, nekaj pa lahko ranjenih. Pet stražnikov je ranjenih od kamenja, eden pa z nožem. Policija je več komunistov prijela.

Jugosl.-čsl. Liga

Občni zbor Jugoslov.-češkoslov. Lige bo danes v sredo 27. t. m. ob pol 21. v restavraciji »Zvezdi«. Ker so na dnevnem redu tudi volitve novega odbora, pozivamo gospode člane, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora

kulturnih področjih. Kapitalizem je postal prva in vodilna velesila sveta in se že pripravlja, da od nacionalističnega imperijalizma presedla k internacionalističnemu. Denar organizira stranke, banke, oligarhijo, ki vodi države, in države same. Delovno ljudstvo, ki nima kapitala, pa ima v dobi »človečanstva« manj socialnih pravic kot kdarkoli prej v zgodovini.

Liberalizem, ki je začetnik tega idejnega in gospodarskega keosa, se danes ruši sam v sebi. Toda ob svojem zatenu je kumoval socializmu in boljševizmu, katerima sicer ni mogel zapustiti ideje, katere sam ni več imel, pa ima je prepustil svoje metode. Ustajajo ne tudi drugi ekstremni in nepopravljivi nauki,

Kongres Lige za DN

Budimpešta, 26. maja. Včeraj dopoldne in popoldne so zasedali odbori kongresa Lige za Društvo narodov. Ukrajinska zveza je zaprosila, naj se odpošlje mednarodna komisija, ki bi proučila razmere Ukrajincev v sovjetski Rusiji in na Poljskem. Odbor za prosveto in Rusiji in na Poljskem. Odbor za prosveto in vzgojo se je posebno bavil z vprašanjem filmov.

Volitve na Madjarskem

Budimpešta, 26. maja. Z. »Magyar Orsag« piše, da se v vladnih krogih pričakuje razpust parlamenta za 3. junij. Grof Bethlen ima navedeni dekret v svojem žepu. Čeprav volitve še niso razpisane, se je po celi Madjarski razvila velika borba in se je včeraj in predvčerajšnjim vršilo nad 100 skupščin po celi državi.

ki kombinirajo eno z drugim ali tudi z krščanstvom in tako obnavljajo trud in prevare Cagliostroa.

Bil je zato zreli čas, da je Cerkev dvignila svoj glas, da se sredi zmot zopet spozna resnica, da sredi grozljive teme zopet zasije žarek luči.

Kakor prejšnjim enciklikam, bomo tudi okrožnici Quadragesimo anno v našem listu posvetili na uvodnem mestu največjo pozornost. Hvaležni smo namreč sv. očetu, da nam sredi človeških mnenj in teorij nudi izjavo, ki kaže, da moremo v najbližnjih letih sredi vprašanih poznati za edino merodajni nauk vekovite Cerkve.

Udobna, zračna in dovršeno elastična letna obutev.

Bata

39.-

Vrsta 4232-37

Za Vaše ljubljenske so potrebni ob nastopu poletnih dni lahni in higijenski čevlji. Evo jih iz belega lanenega platna z gumičevim podplatom po neverjetno nizki ceni.

39.-

Vrsta 4542-05

Otrokom za igranje, skakanje in tekanje so ti čevlji neobhodno potrebni. Izdelani so iz močnega sivega platna, se prilagajajo vsaki nogi, se lahko snažijo in so trpežni.

49.-

Vrsta 4235-37

Vsakdanja potreba vsakega gospodarja. - V teh čevljih se počutite udobno, s to neverjetno nizko ceno pa dajemo priliko, da jih vsakdo lahko kupi.

59.-

Vrsta 1195-03

Tudi moda je zastopana pri teh čevljih. K lahni poletni obleki morete izbrati čevlje bele, sive ali drap-barve, okrašene s paspuli raznih barv.

69.-

Vrsta 2145-09

Evo jih tudi s športno peto v vseh barvah. Fino češko platno trpežen podplat, eleganten okusen čevlj za vsako priliko, za urad, šport, izlete, tenis in morsko obalo.

99.-

Vrsta 4737-76

Specijalni tenis čevlji z debelim podplatom iz predelane gume. Nosijo se z obleko, na morskimi obali so pa vsakdanja potreba. Moški in ženski po isti ceni.

Češke tkanine dobite direktno iz CSR

franko, izcarinjeno. - Pišite po vzorce (dopisnica Din 1-50) VOLNENIH in drugih tkanin, ki jih dobite franko na vpogled. So izvrstne kakovosti in po zmernih cenah. Hočete tudi znati pogoje prodaje na obroke?

Tkalnica MAREK, Bystré na Metuji, CSR.

Za birmo

je najlepše darilo fotografična slika, poceni in dobro, edino pri

FOTOMEYER, Maribor
Gospodarska ulica 39.

Prodajalna:

DUNAJSKA CESTA 14

poleg trgovine Schneider & Verovšek

„PENSION STURM“ Poljče pri Lescach.

Mirno, brezprašno letovišče. - Planinski vrh, velik park, zračne, solne, pršne in tople kopeli. Odlično za slabokrvne, nerodne itd. Penzija od Din 60- dalje. Zahtevajte prospekte.

Najemnik
Božo Plahuta

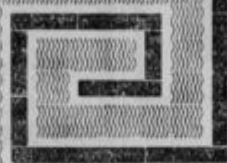
Redna stolica

lahka in naravna, brez bolečin in driske, se doseže z uporabo staroznanih

KROGLJIC IZ KRVAVINE.

Domača cascara. To izvrstno domače sredstvo čisti želodec, urejuje stolicu, zmanjšuje lenost in napihnjenost črevesja. Cena škatljice močnejših 12 Din, cena škatljice slabših 10 Din. Proizvaja in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20. Dobiva se v vseh lekarnah.

ALI POZNATE ENO IN VEČBARVNI

BAKROTISK

TO NAJLEPŠO TEHNIKO MODERNEGA ILUSTRACIJSKEGA TISKANJA OGLEJTE SI DOSEDANJE ŠTEVILKE „ILUSTRIRANEGA SLOVENCA“ REVUJE „ILUSTRACIJA“ IN DR., KATERE JE TISKALA

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Ako želite dati v tisk Vaše ilustracije, n. pr. razglednice, albume, prospekte in dr., odločite se za bakrotisk in zahtevajte od Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani pojasnila glede cen in izvršitve

Zvonolivarna „Zvonoglas“ v Mariboru, (Dravska banovina.)

Priporoča se za livanje in prelivanje bronastih cerkvenih zvonov, po danes najnižji konkurenčni ceni in to proti večletnemu odplačilu brez vsake kapare ter z večletnim jamstvom za dober material, glas in harmonične intonacije zvonov velike in male količine.

Sigurna naložba denarja 9% obrestovanje francoskega denarja

Brezplačna pojasnila daje list finančnikov „Der Anlagebote“, Wien I., Gluckgasse 2, poleg kapucinske grobnice

ROGAŠKA SLATINA

je svetovno znano zdravilišče za bolezni želodca, čreves, ledvic in jeter, srca in živcev.

Naravna, mineralna zdravilna voda iz znamenitih vrelcev

TEMPEL - STYRIA - DONAT

se razpošilja kot zdravilna in namizna voda po vsem svetu.

SEZONA od 1. maja do oktobra

Izven glavne sezone t. j. od

1. maja do 15. junija in od 1. do 30. septembra

je zdravljenje najuspešnejše, bivanje v zdravilišču najudobnejše in znatno ceneje.

Za glavno sezono naročite stanovanje takoj! — Prospekte dobite v vseh pisarnah „PUTNIK-a“.

Podrobna pojasnila zahtevajte od RAVNATELJSTVA ZDRAVILIŠČA

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamkami Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Otomane

Najcenejše in najboljše modroce, feder-modroce, divane, fotelje, zložljive postelje, mreže in garniture Vam nudi

F. Sajovic, Ljubljana
Stari trg 9

2000 Dinarjev mesečnega pavšala in poleg tega še provizijo zaslužite lahko pri nas. Mi Vas namestimo z dogovorom za zaposlenje v Vašem lastnem bivališču, ako hočete za nas delati marljivo in pošteno. Dela se z brezkonkurenčnim mnogostanskim specialnim predmetom. Akceptiranim damam in gospodom dajemo kolekcijo proti plačilu 28 Din. Prosimo samo pisemne ponudbe z znamko za odgovor. »Commercia«, trgov. podjetje, Osijek.

RAZPIS. Oddelek naše Zadrage za hišni obrt ustanavlja rajonska zastopstva. Išemo nujno agilne in zanesljive zastopnice za prodajo naših strojev za pletenje in za poučevanje v obratovanju istih. Prosimo samo pisemne ponudbe s priloženo na ime reflektanta glasečo se markirano povratno kuverto. - Zadruga jugoslov. pletar (oddelek za hišni obrt), Osijek.

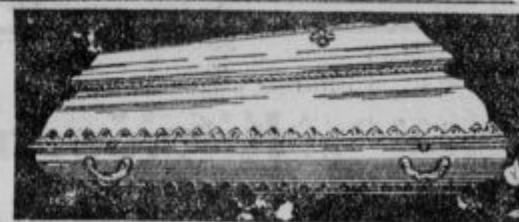
Zobotehnik

samostojen in prvovrsten se sprejme s 15. junijem.

Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod: „Zobotehnik“ št. 5731.

Polytechnična univerza — Paris
20. leto.

Studij za inženirje »In Absentiat. Oddelki: gradnja avtomobilov, aeroplanov, elektrarn, železobeton. - Centralna kurjava. - V nemškem in v francoskem jeziku. Krajši studij za kandidate s posebno predizobrazbo. - Pravila in programe daje: General-Sekretariat, dept. L. S. 38, rue Hallé, Paris.

NAJVEČJA ZALOGA KOVINASTIH KRST

V DRAVSKI BANOVINI

Kovinaste krste za deco: 80 do 160 cm dolge, Din 650- do 1100-; Kovinaste krste za odrasle: 200 cm dolge, Din 1500- do 2300- iz zaloge v Mariboru. Izbira v vseh velikostih. Najmanj 40% prihranka pri nakupu pri izdelovalcu.

Maks Ussar, Maribor. Gregorčičeva ul. 17

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000-

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000-

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu

Pismo slov. misijonarke iz Indije

Misijonarka dr. Miriam Zalaznikova o grozotah v Indiji

Ihansi, St. Francis' Convent 29. aprila 1934.
»Ravno se v času, da se Vam morem zahvaliti še s totedensko pošto, sem prejela obvestilo tukajšnje Imperial Bank of India, da ste mi poslali denar. Vse je prišlo »ravno prav«. Kajti mogla sem takoj včeraj dvigniti denar. Danes je velik praznik mohamedancev, pa je splošen praznik. In za danes je vse pripravljeno na velikanski spopad med mohamedanci in Indijci, kakršnega so pred kratkim doživeli v nekaterih drugih mestih. Tako sem se še bolj požurila, da pridem v posest denarja. Zato Vam bo morda v majhno zadoščenje zavest, da je dospela Vaša pošiljatev prav ob zelo kritičnem času in pričarala ne le veselja, ampak tudi novega poguma.

Nad vso Indijo se zbirajo temni oblaki, ki ne obetajo nič prijetnega. Naj Vam v naglici le povem, kar doživljam. V zadnjih 14 dneh se je cela fiziognomija Ihansija docela spremenila. Tudi pri nas občutimo gospodarsko krizo; brezposelnost se širi ko kuga, na tisoče ljudi je odpuščenih. Pri železnici so začeli in to je bilo naravno porazno. Tu v Ihansiju smo seveda tudi zelo občutili, ker železničarji tvorijo dober del prebivalstva. Na stotine so jih na mah odpustili, nekaj so jih premestili (premostitev v Bombay je pomenila »službeno odpoved za mesec dni«!). Snoči sem čitala v časopisu, da je v Bombay na en dan izgubilo službo 5.000 (!) mornarjev in delavcev v luki. Seveda to ne ostane brez posledic. Ljudje se nahajajo v obupnih razmerah. Ali verjamete, da smo v teku prejšnjega tedna izgubili ono tretjino naših otrok in ravno takih, ki so plačevali. Brezplačni še ostanejo! Starši vzamejo najprej dekleta iz šole, čez čas bodo vzeli še fante; ljudje kar beže kot iz Gomore. Ali bodo tudi ubežali preteči bedi in gospodarski krizi? Zraven pa pride še ta nesrečen spor med Indijci in mohamedanci, ki se gledajo kot psi in mačke. Gotovo ste že čitali o silnih spopadih v nekaterih mestih. Vsak hip smo na isto pripravljeni. Ne moremo vedeti, kaj bo prinesel jutrišnji dan. Naj Vam povem, kar sem čitala v nekem privatnem pismu iz Cawnpore, mesta kake

tri-štiri ure z železnico, kjer imamo tudi mi svojo hišo. Začeli so s pobijanjem in razbijanjem mohamedanskih trgovin. Vse do zadnjega je bilo demolirano, kar pa je ostalo, so polili z bencinom ter zažgali. Mohamedanci seveda niso bili leni in so vračali z istimi ljubeznivostmi. Prišlo je do najbolj neverjetnih spopadov. Obglavljeni otroci, odsekane roke ali noge mož in žensk so spadali k najbolj vsakdanjim prizorom. Oseba, ki je pisala, je vse to doživela. Nekega dne se nedaleč od hiše ustavi avto s klici na pomoč. Sofer je bil ranjen na glavi, eno roko je imel zlomljeno, le s težavo je prišel do tistih prvih hiš. Prosil je, če more in zna kdo šofirati in jih zapeljati v bolnico. Štirje domačini, vsi ranjeni, so ležali v vozu, v enem je še tičala sulica v rebrih. Celo to se je ponovno dogajalo, da so ljudi žive sredi ceste zažigali. Preden se je mogel zavedati kaj je z njim, je bil obhit z bencinom in zažgati ga. Seveda ni bilo težko.

Ne veste, kakšne težave imamo s svojo služnčadjo. Eni so Indijci, drugi mohamedanci. Krona vsega pa so bolezni, katere pospeš-

je sedanje stalno naraščanje vročine: kože in drugo. Tudi v naši šoli je izbruhnila epidemija, bolj nedolžne vrste kože so, pa le nalezljive. Pravijo jim »chicken-pox«.

Žal se po mestu širijo tudi črne kože. Hvala bogu, smo me redovnice doslej smele ostati brez bolezni.

Radi bolezni in pa radi napovedanega štrajka železničarjev šoko nekaj dni prej zaključimo, drugače otroci še domov ne morejo, in ne vemo, s čim bi jih hranili. Zaključimo torej že 6. maja, čeprav še ni tako vroče; samo 42–43°C v senci. Najhujše šele pride.

M. Miriam Zalaznik.

Pripominjamo, da je Misijonska pisarna v Ljubljani začela z nabiralo akcijo za to misijonarko, ki je oktobra prejšnjega leta odrinila v Indijo in sedaj tam poučuje katoliško in pogansko mladino kot profesorica. Prejšnji mesec so ji bile poslale razne knjige in tudi 2000 Din. Denar je že prejela, zaboja s knjigami pa še ne. V pismu, ki ga piše, piše med drugim tudi: »Prisrčne pozdrave Vam ter vsem neznanim dobrotnikom.

Žensko in otroško delo v premogovnikih

Belgrad, 25. maja. AA.

Dne 28. t. m. se sestane v Zenevi mednarodna konferenca za delo. Na dnevnem redu bo med drugim določitev dobe dece za delo v neindustrijskih podjetjih, delovni čas v premogovnikih, nočno delo žensk, razprava o izvrševanju sklepov konferenc mednarodnega urada za delo itd. Ravnatelj mednarodnega urada za delo Albert Thomas bo poročal o aktivnosti mednarodnega urada za delo v minulemu letu. Razen tega bo konferenca volila novi odbor za dobo treh let. Kraljevino Jugoslavijo bodo zastopali na konferenci ti-4e ggi: v imenu države naš pooblaščen minist- in stalni delegat pri Društvu narodov dr. Ilija Šumenković, kot njegov namestnik Dušan Jeremić, načelnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, kot eksperti pa ing. Stepan Bosak, tajnik SUZOR-a v Sarajevu, Mila Tanacković, šef odseka min. za soc. politiko in narodno zdravje in Dušan Rudolf, kontraktualni uradnik OUZD v Ljubljani, v imenu delodajalcev Gjoka Čurčin, generalni tajnik centrale industrijskih korporacij, C. Gregorič, tajnik centrale industrijskih korporacij, v imenu delavcev Bogdan Krekič, tajnik sindikalnih organizacij.

Ribniški tabor

Veličastno zborovanje mož in fantov na Zdenski rebri

Dobrepolje, 25. maja.

Nad 2000 mož in fantov se je danes zbralo pri sv. Antonu na Zdenski rebri na taboru katoliške akcije. Prišlo jih je na stotine iz vsake župnije ribniške dekanije, prihiteli so od Suhe krajine iz žužemberške dekanije ter iz župnij šmarske dekanije od Grosupla dol. Mogočne stoletne lipe na Zdenski rebri so videle zbrane v svoji seni moški cvet ribniške doline. Prihiteli so sicer tudi žene in dekleta, toda zborovanja so se udeleževali le tisoči mož in fantov.

Sv. mašo je daroval ribniški dekan g. A. Skubic, ki je v duhovitem cerkvenem govoru pozivljaj može in fante k zvestobi do kat. cerkve in njenih večnih idej.

Potem se je vršil tabor Katoliške akcije, na katerem je imel prvi verski govor vseučiliški profesor g. dr. Jan. Fabjan. Zajel j egloboko in temeljito napredek današnjega človeka v svitu večnih Božjih resnic. Katoliški katekizem bodi vsaki družini vodnik pri vzgoji otrok, v vsem življenju in gospodarstvu! Za njim je izpregovoril urednik »Slovenca« Krekžar, kako naj bo kristjan v dejanju s posebnim ozirom na rešitev socialnega vprašanja.

K sklepu je domači g. župnik Mrkun v navdušenem govoru pozval k ljubezni in udanosti Sv. Očetu, ki so mu zborovalci zaklicali trikratno: »Slava!« Zatim je povdaril da nismo le dobri katoličani, ampak tudi dobri Jugoslavlani, ker vemo, da za Slovence ni domovine razen v Jugoslaviji. S trikratnim klicem kralju Aleksandru je zaključil zborovanje.

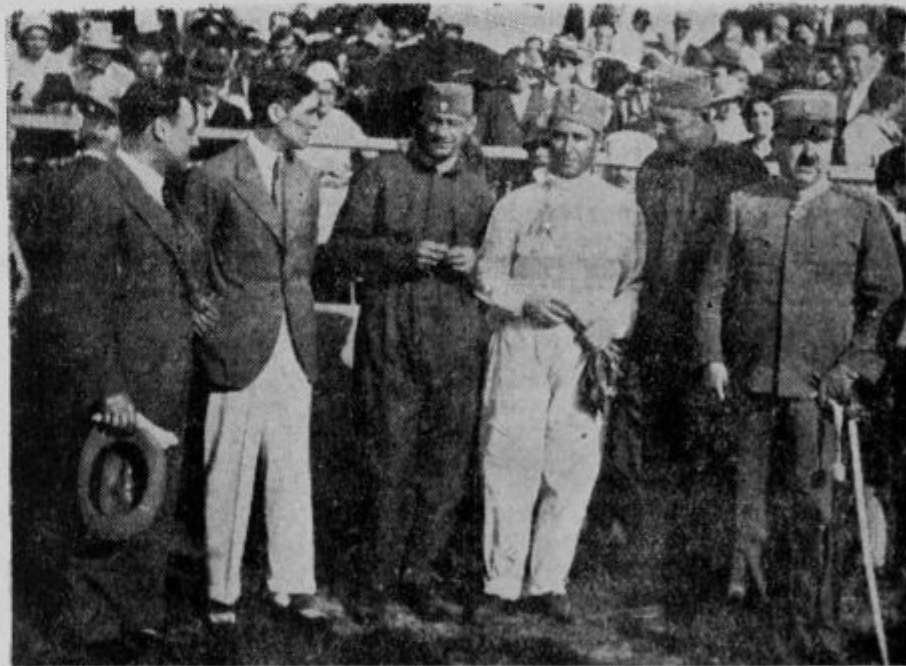
Po popoldanskih petih litanih se je pred cerkvijo ob spomeniku v spomin padlih v svetovni vojni vršila slovesna molitev za padle može in fante iz dobrepoljske fare. Ob tej priliki je g. vseuč. profesor dr. Fabjan spregovoril padlim v spomin, pozivljaj molitvi zanje ter na delo in molitev za mir.

da bodo bodoči rodovi rešeni take katastrofe, kakršna je bila svetovna vojna.

Kakor dopoldne pri sv. maši na Zdenski rebri in pri zborovanju je tudi popoldne pri spominski svečanosti igrala vrla godba izobraževalnega društva iz Nove Stifte.

Po svečanosti se je v društvenem domu vršil prijateljski sestanek, ki ga je priredilo izobraževalno društvo.

Tabor pri sv. Antonu na Zdenski rebri ob 700 letnici sv. Antona je bil veličastna in plameneča manifestacija katoliškega slovenskega ljudstva iz prelepe ribniške doline za katoliške in slovenske ideale.

Dne 24. maja so se na zagrebškem letališču Borongoj začele velike letalske slovesnosti s krstom treh letal zagrebškega Aerokluba. Letalskega mečinga so se udeleževali Angličji, Francozi, Poljaki, Rumuni, Čehoslovaki, Italijani, Nemci, Avstrijci in Madjari. — Na sliki vidimo najboljši jugoslovanski letalec: Bajdoka, Sinčica, Nikolića z generalom Marićem in ravnateljem T. Sondermajerjem.

Dr. Ahtič:

Spomini s poti

Ko prvič obiščem Italijo nas očara s krasoto svoje zemlje in modrino jasnega, vedno se smehljajočega neba, z množino luči, ki vse obžarja in čudovito poveleča. Zadiči nas s prebogatimi zgodovinskimi spomeniki, ki spominjajo na sekularni rendez-vous vseh človeških ras, ki so tu ustvarjali zgodovino in dopolnili svojo usodo: Grki, Egipčani, Azijati, Judje, Galci, Španci, Germani, Afričani, Goti, Lombardi, Bizantinci, Normani, Slovani, Saraceni — kdo naj jih vse prešteje! Italijani bi pravzaprav na čistost svoje latinske rase ne smeli biti posebno ponosni! ... Za krščanskega človeka pa je Italija v prvi vrsti kraj brezštevni- vilnih religioznih spominov, ki nas vodijo v prva leta krščanstva z njegovimi boji in zmaganji. Italija je za nas zemlja krščanskega heroizma, kjer sledimo stopinjam in duhu nešteti- mu mučencev in svetnikov, ki so s svojim delom in krvjo položili temelje vesoljni krščanski religiji. Rim velja v krščanskem svetu slejkoprej kot sveto mesto, ki hrani grobove prvakov apostolov in v svojem škofu, rimskem papežu ohranja živo nasledstvo vidnega poglavarja katoliške Cerkve.

Ko smo prvič v Italiji, smo polni vseh teh dojmov, ki nas docela prevzamejo, da imamo težko še za kaj drugega smisla in časa. Šele če smo ponovno prestopili Rubikon, dobi tudi živo, tekoče življenje za nas več zanimanja. Mi Slovenci, ki smo neposredni mejaši Italijanov, se bomo radi pomudili pri opazovanju ljudstva in zlasti gospodarskih razmer pri naših sosedih.

»Italijani so kolektivno vzeti jako simpatičen narod,« mi je v Rimu razlagal eden naših

ljudi, ki ima že deset let in več opravka z njimi. »Odbijajo nas le njihove metode, njih perfidnost, radi katere morate biti vedno pripravljeni na prevaro.«

»Dobro opazujte,« mi je rekel drugi, — »in bodete prišli na to, da Italijan nima karakterja. V Italiji ne bo prišlo nikdar do idejnih borb. Ljudje, ki stoje danes na čelu fašizma, bodo jutri mirno organizirali komunistične trojke, ako bo tako kazal položaj. Tragedija je močna le tam, kjer je borba, kjer je moralni konflikt. A današnji Italijan je daleč od tega. Poglejte v njihovo literaturo: prazna je vsakih globljih teoloških in etičnih idej. Ali še bolj nazorno: »Oglejte si Judito, ki jo je slikal Mantegna: Z veselostjo, ki bi pristojala kaki bachantini ali muzi, vtika Holofernovo glavo v vrečo. To je italijanska značilnost! ... Sicer si pa oglejte pravkar otvorjeno razstavo moderne italijanske umetnosti, ki vam bo še več povedala! ...«

Spomnil sem se Macanleyevih besed. Duhoviti pisatelj pripoveduje, da ni nikjer tolikokrat kakor v Italiji doživel, da misli in besede nimajo nobene zveze med seboj. Strašno trda je njegova sodba. »Ko te Italijan misli prevariti, ti z lahkoto prisega in še z večjo lahkoto najde povod, da te izda. Kadar si z njim v najpripravljenem objemu, razume spretno poriniti svoje bodalo. A ne v naglici, ne iz hipne strasti. Ne, Italijan se pri vsej vročkrvnosti zna mojstrsko obvladati. Nikdar ne bo vzbudil z majhnimi provokacijami suma pri nasprotniku. Njegov načrt spoznaš šele, ko ga je izvršil. Zastonj skušaš brati v njegovem obrazu, ki je miren, v besedah, ki so vpljudne in plemenite, dokler nasprotnik ni brezskrbno uspavan. Potem bliskovito udari: prvič in zadnjič! ...«

Zanimivo je opazovati njihovo nezaupnost do tujca. Govore z jezikom in z rokami, nikdar ne z očmi. Pogled je miren in poln, a ne izraža ničesar, imate pa vtis, da vidi vse. Mehke, čisto ženske ustnice besedičijo, lepo čelo pa ostaja mirno in nobena beseda ni podčrtana z globom obrvi. Občudujes jih, kako spretno skrivajo svoje misli in tipajo za tvojimi. To so lo- kavi in nevarni sovražniki, a malo zanesljivi prijatelji.

Nobenega dvoma ni, da je učitelj in najvplivnejši vzgojitelj moderne Italije Machiavelli. Katekizem italijanske mladine je ona strašna Machiavellijeva knjiga, ki proslavlja junaka Castracanja. Kakšen je Castracani? Udan prijatelj, strašen svojim sovražnikom (ali nismo čuli pred nedolгим časom podobne besede z zelo visokega mesta!), pravičen do sorojakov, brez vere in brez zvestobe napram tujcu, ki ne uporablja nikdar sile, kjer more uspeti z zvijačo, ki je z eno besedo prepričan, da je zmaga sama na sebi tisto, kar krona človeka s častjo in ne način, kako je prišel do zmage. Ljudje so toliko preprosti in jih je zlahka mogoče usmeriti k gotovim nagonom, tako da tisti, ki hoče varati, vedno najde tudi nekoga, ki se da prevariti.

To so vodilne ideje, ki jih danes italijanska mladina vsrkava. Tako ga uči njegov veliki narodni genij Machiavelli, ki je po značaju in mišljenju gotovo eden največjih Italijanov. Machiavelli je italijanski duh par excellence in izvaja slejkoprej najširši vpliv na narodno vzgojo. Njegovo mišljenje in metode si je privzel neokrnjeno fašizem. Ako fašizem n. pr. poveljuje silo, »godbo topov in mitraljez in lesk bodal«, ni to nekaj zgolj spekulativnega, kar najdemo pri Hobbesu in zlasti pri Spinozi, ki jemlje silo v višjem smislu in ima je meta-

fizično identična s pravom. Fašizem sledi Macchiavelliju in mu je pojem sile zadeva praktičnega življenja. Politično gibalno je ljubezen do domovine in njena veličina. A sredstva so vsa dobra. Macchiavelli ni učil prince, da naj s čednostjo otmeye domovino, zato ker v čednost ni veroval. Pač pa je svetloval, naj se poskusi s silo, ki utegne družabno razrvanemu telesu prines- ti zdravje, ker druge poti on ni videl pred sabo.

V enakih okoliščinah in z istimi metodami je nastopil tudi fašizem. Karakteristična je njegova politika napram Vatikanu, kar je vredno posebnega razmisljanja.

Sicer pa tujec opazi, da fašistična era ne ostaja brez sledu v narodovem življenju. Italijan je postal bolj ponosen in bolj samozavesten. Tudi Srednja in Južna Italija, ki je zibelka in nositeljca fašizma, se uvršča danes kot konstruktiven element v državno življenje.

Južnjaška fantazija, ki se spretno neti ob slavni, a davni rimski preteklosti, jih navaja k megalomanskim imperijalnim ciljem, katere ji stavlja fašizem. Sanja o novem latinskem imperiju, je nadvse živa. Narodu in zemlji, ki je imela tako veličastno vlogo v zgodovini, je težko odreči ambicije za bodočnost.

Težko bi Italijanom bilo dopovedati, da so to »tempi passati« in da je za gospodstvo sveta potreba še kaj več kot oboroženih legij. Germanski »Übermensch« je v svetovni vojni doživel klaverno propast. Večji dobrotnik Italije kot sedanjí fašizem — z D'Anunzijem — bi bil brez dvoma mož, ki bi ga učil narodne skromnosti, ki bi ga vzgajal k ljubezni do »aurea mediocritas«, do zlate sredine.

(Dalje.)

Razstava osrednjega dopis. urada

Ljubljana, 25. maja. Kakor smo na kratko že poročali, bo v soboto 30. t. m. ob 9. uri dopoldne odprta v Jankovičevem paviljonu razstava Osrednjega dopisnega urada predsedstva ministrskega sveta, ki prikazuje napredek naše države od 1919. do 1929. leta. Razstava je bila prvič odprta v Ženevi ob priliki lauskega zasedanja Društva narodov. Posetili so jo mnogostevilni diplomati raznih držav ter znani novinarji. Vsi so soglasno izjavili, da pomeni ta razstava velik uspeh.

Centralni presbiter je po Ženevi priredil to razstavo več krajih naše države, prinesel pa jo je tudi v inozemstvo, kakor v Prago, Brno, Bratislavo, Poznanj, Varšavo in Budimpešto. Iz časopisnih poročil inozemskih listov smo lahko razvideli, da je naš Centralni presbiter lahko ponosen na to svojo prireditev, ki je vsakem oziru popolnoma uspela.

Ker pa ta razstava ni samo propagandnega, temveč tudi zelo poučnega značaja, se je sklenilo, da se da tudi prebivalstvu Dravske banovine, posebno pa Ljubljane, priliko, da si ogleda dokumente napredka naše države od prevrata dalje. V soboto ob 9. uri dopoldne bo torej gospod ban Dravske banovine dr. Drago Marušič otvoril to zanimivo zbirko dokazov našega delovanja in napredka na vseh poljih.

Na razstavi vidimo, kdo smo in kaj smo, kako smo močni in bogati, razstava nam kaže, kaj imamo, a kaj nam še manjka in koliko smo napredovali od Ujedinjenja do danes. Vsi ti podatki so prikazani v grafikonih, tabelah, številkah, fotografijah itd. Razstava je razdeljena na več skupin. Splošni del se nanaša na celo našo državo. Tukaj bomo videli v prvi vrsti podatke o številu prebivalstva. Prosvetni oddelek obsega razvoj šolstva po banovinah, nato socialno medicino, socialno zaščito, higieno itd. Vzorno je pokazan pregled vseh osnovnih šol. Posebna skupina je posvečena gradbeni delavnosti. Tukaj se vidi velik napredek naših mest. Razne fotografije nam jasno govorijo o napredku in razvoju naših glavnih središč. Nekaj fotografij iz prejšnjih let nam nudi pogled na posamezne dele mest, kjer je takrat takorekoč rasla še trava, a isti deli mest slikani v najnovejši dobi, kako nam prikazujejo, kako so se izpremenili. Ker je na tej razstavi zastopana tudi Ljubljana, se pričakuje, da bo to lepo prireditev posetilo, kakor v drugih krajih države, mnogobrojno občinstvo. Vstopnine ni. Poset razstave priporočamo zlasti posetnikom velesejma, ki se vrši v istem času, dalje našim šolam itd.

Sovjetski proletarci.

Pariz, 26. maja. AA. Vdova pred tremi leti umrlega poslanika sovjetske Unije v Londonu. Krasina, je vložila pri pariškem sodišču tožbo za 350.000 frankov proti svoji nekdanji prijateljici ge. Cuinkevič. Krasinova vdova je imela ob smrti svojega moža pri neki stockholmski banki konto v znesku 70.000 švedskih kron, ki jih je prepisala na svojo prijateljico, da bi bila varna pred poizvedovanji sovjetskih oblasti. Ker je izjavila po smrti svojega moža, da je brez sredstev, je dobila od sovjetske vlade pokojnino. Ko pa je po ureditvi pokojnine zahtevala od ge. Cuinkevič povrnitev prepisane vsote, ji ga. Cuinkevič denarja ni hotela vrniti z motivacijo, da si je Krasin pri njej izposodil večjo vsoto denarja, ki jo račun njegove vdove pri švedski banki samo deloma krije. Krasinova vdova bo po vsej priliki zgubila i pokojnino i bančni konto.

Mednarodna trgovinska konferenca.

Praga, 25. maja. tg. Danes se je sestala v Pragi mednarodna parlamentarna trgovinska konferenca. Namen te organizacije, ki je bila ustanovljena 1913., je mednarodno zenačenje trgovinske zakonodaje v posameznih državah. Na programu je vprašanje svetovne krize, vprašanje obtoka kapitala in poenostavljenje transporta. Jugoslovansko vlado zastopa poslanik dr. Kramer.

Tokio, 26. maja. AA. Ker je vlada sklenila znižati vsem državnim uslužbencem plače za 25%, so železničarji zagrozili s splošno stavko. Vlada je odredila vse potrebno, da se v primeri stavke vzdrži železniški promet.

Bombaj, 26. maja. AA. Vlada je odposlala v Birma štiri bataljone vojaštva, da ojačijo tamonjske bojne sile, ki se bore proti upornikom.

Maribor

Poročil se je v tukajšnji baziliki Matere Milosti g. inž. Herbert Sierman iz Stor z gđc. Emico Sima iz Poljčan. Poročal ju je nevestin stric g. profesor dr. Josip Jeraj. Priči sta bila za nevesto njen brat trgovec Karol Sima iz Poljčan, za ženina pa njegov stric Fran Sierman, zasebnik v Gradcu. Obilo sreče!

70 letnico je obhajal te dni v krogu svojih prijateljev in znančev ugledni mariborski trgovec in trgovec Ivan Bregar v Gosposki ulici. Ob lepem slavju naše najpristnejše čestitke!

Instalacija novega stolnega kanonika gospoda dr. Jož. Mirta bo v poročilski 1. maj ob sedmih zjutraj v tukajšnji stolnici. Instalacijske obrede opravi prevzvišeni vladika g. dr. Andrej Karlin.

Mohorkovo gnezdo. Aretirana je bila Marija Klančnik, ker je osumljena, da je vedela za razna zločinstva, ki se pripravljajo v kamniški okolici, pa ni ničesar prijavila oblastvom, do bi se na ta način preprečile nakane s strani Rudolfa Kovača in Rudolfa Mohorka.

Sportne vesti. V Solnogradu so izvojevali Rapidovec časten rezultat 3 : 3. — Rapidova rezerva je zmagala v Murski Soboti proti SK Muri z 9 : 4. SK Železničar komb. proti SK Maribor rezerva 2 : 1 (1 : 0).

Mariborske učiteljske na zavodu državnega ženskega učiteljskega priredijo drevi ob 20 v dvorani Zdruga gospodarske banke koncert, ki bo obenem obsegal pevske, zborove in solistne ter orkestralne točke. Čisti dobiček je namenjen zavodovemu podpornemu fondu.

Jubilej uspešnega zadržnega dela. 10 letnico proslavi v nedeljo 31. t. m. tukajšnja Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev, ki je ena najdelavnejših v naši državi. Ob tej priliki bo ob 10 v veliki dvorani Narodnega doma svečana seja s slavnostnim govorom ter predavanjem znanega zadržnega znanstvenika in praškega vseučiliškega profesorja dr. Totomianza.

VLAGALKE

za takojšen nastop

sprejme Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana

Opozarjamo na Slovenčev mali oglasnik

Klanjajoč se neskončni božji Previdnosti, javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Gospod življenja in smrti poklical našo predrago mamo

Franjo Novak

trgovko, soproga župana in posestnico

dne 25. maja t. l. v boljše življenje.

Pogreb preblage mame se vrši dne 27. maja ob 16. uri iz hiše žalosti v Ribnici na farno pokopališče v Hrovači. Preblago mamo priporočamo v prijazen spomin.

Ribnica, dne 25. maja 1931.

Rodbine:

Novak, Rigler, Roller, Vavpotič, in Hren

Umrli je naša mama

Uršula Jesenko

rojena Peternel

in smo jo na binkoštni ponedeljek pokopali na starološkem pokopališču. Vsem, ki so jo spemili, prisrčna zahvala.

Skofja Loka, dne 25. maja 1931.

Fran, Mici Schröderjeva, Johana Tomčeva, Francka Tončka Gabrova, Ana Schillova

otroci ter zetje in vnuki.

Zahvala

Povodom težke izgube naše nepozabne soproge, sestre in tete, gospe

Julije dr. Ivaniševičeve

čutimo dolžnost, da se tem potom zahvalimo za vsestranske izraze odkritega sočutja, posebno pa onim, ki so nam ob težkih dneh tolažno stali ob strani, kakor tudi za mnogobrojne darovane vence in šopke.

Zahvaljujemo se preč. duhovščini, pri pogrebu korporativno nastopivšima društvoma Prost. gasilnemu društvu in Unif. meščanski gardi, dalje članstvu Sokola, Rdečega križa, Tujsko prometnega društva itd. Globoko občuteno zahvalo izrekamo tudi vsem prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč prihiteli k zadnji poti nepozabne pokojnice, kostanjeviškemu pevskega zboru pa se zahvalimo za ganljivo petje pri hiši žalosti, v cerkvi in ob preranem grobu.

Kostanjevica na Krki. 22. maja 1931.

Globoko žalujoči osfali.

ZAHVALA za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih sprejeli ob prerani izgubi našega nepozabnega in srčno ljubljenega sina, brata, nečaka, bratranca in svaka

Antona Guerra

ter za poklonjene vence in lepo cvelje, se tem potem vsem najiskrejeje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo njegovemu prijatelju gosp. Marjo Jurku za veliko požrtvovalnost in skrb, ki jo je pokojniku izkazal. Dalje gosp. Erichu Klineu in njegovi družini, uradništvu in tehničnemu osebju zdravilišča, g. zdravniku dr. Rožiču, zastopstvu Trboveljske premog. družbe, steklarne v Hrasniku, voja. okrogu v Ljubomeru, domači pož. brambi, društvu starih vojakov in vsem prijateljem in znancem, ki so ga sprejeli na zadnji poti.

Najlepša zahvala gosp. sodniku Schweigeru za ganljivi nagrobni govor, tovarišem in tovarišicam T. K. Skale iz Ljubljane in njegovemu predsedniku za poslov. govor in planinski pozdrav. Dalje domačemu pevskega društvu in čč. duhovščini.

Rodbini Guerra - Wiettschne

Ljubljana — Slatina Radenci

Damske obleke

iz umetne svile od Din 120.— naprej, vsakovrstne perline od Din 60.— naprej; kakor tudi boljše svilene in volnene obleke, krila, bluze, otroške perline obleke v vseh velikostih po jako nizkih cenah nudi trdka F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29. Oglejte si blago in cene v naših izložbah.

— Za pomladanske izlete vam nudi najbogatjšo, izbiro provijanta veleposrednika Slamič na Gosposvetski cesti.

— Društvo sodnih poduradnikov in slug v Ljubljani ima svoj izredni občni zbor dne 14. junija 1931 v justični palači soba 28 v Ljubljani ob 13. — Odbor.

— Z malo zamudo je prispelo ogromno jajce in obenem ogromen petelin, ki bosta razstavljena v paviljonu H, kjer ima prostor tovarna testenin »Pekatele«.

— Doraščajoča mladina naj zavziva zjutraj kozarec naravne »Franz-Josef«-grenčice, ki doseže vsled svojega učinkovanja kot čistilo želodca, črev in krvi zelo zadovoljive uspehe pri deklicah in dečkih. Na otroških klinikah se uporablja »Franz-Josef«-voda že pri malih, češče zelo zaprtih bolnikih. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vpis stab. posojila zaključen

V soboto je Državna hipotekarna banka obvestila Banque de l'Union Parisienne, da je jugoslovanska tranša posojila v znesku 50 milij. frankov vpisana po publiku. Po pogodbi o posojilu bi moral trajati vpis tri tedne. Ker pa je svota, ki odpade na našo državo, bila v teku tedna dni prepisana, je vpis zaključen.

Največji znesek, ki je bil v naši državi vpisan, je znašal milijon frankov. Podpisal ga je Osrednji urad za zavarovanje delavcev.

Kakor poročajo iz Prage, je češkoslovanska tranša našega posojila v znesku 100 milijonov frankov že vpisana.

Zbornica za TOI v Ljubljani ima plenarno sejo v soboto dne 6. junija 1931. ob 9. uri dopoldne v zbornični dvorani. Dnevni red je sledeč: 1. Poročilo predsednika. 2. Račun za leto 1930. 3. Poročilo o skupnem davku na poslovni promet. 4. Krošnjarstvo in detajlna potovanja. 5. Trgovinske pogodbe. 6. O obrtovanju brez obrtne pravice. 7. Poročilo o poslovanju Zavoda za pospeševanje obrti. 8. Tajna seja.

Konkurz je razglašen o imovini Koemuta Janka, neprot. trgovca v Kranju, roki: 2. junija, 4. in 11. julija 1931.

Akcija za ustanovitev Zveze čevljarških združenj za Dravsko banovino. V Mariboru se je osnoval pripravljalni odbor za ustanovitev Zveze čevljarških združenj za Dravsko banovino. Kr. banska uprava v Ljubljani je že odobrila pravila nove zveze. Ustanovni občni zbor se vrši v nedeljo, 31. maja ob 8. uri v verandi hotela Evropa v Celju.

Borza

Ljubljana, 26. maja.

Denar

Že včeraj je bil (četrtič letos) izpremenjen tečaj Curiha po Narodni banki. Ta izprememba

tečaja je v zvezi z gibanjem švicarkega franka, ki se je na razni hborzah učvrstil. Tečaj Curiha je bil zvišan od 1.095,30 na 1.095,60. Tečaj ostalih deviz so danes narasli. Vse zaključene devize z izjemo Trsta je dala Narodna banka. Promet je bil znaten, posebno v devizi Curih.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaji.) Amsterdam 2280,50 bl. Berlin 1350,50 bl. Bruselj 789,38 bl. Budimpešta 989,77 bl. Curih 1094,10—1097,10 (1095,60), Dunaj 795,55 do 798,55 (797,05), London 275,64—276,44 (276,04), New York 56,62 bl. Pariz 222,86 bl. Praga 168,27 do 169,07 (168,67), Trst 295,85—297,85 (296,85).

Zagreb. Amsterdam 2277,50—2283,50, Dunaj 795,55—798,55, Berlin 1350,50 bl. Bruselj 789,38 bl. Budimpešta 988,27—991,27, London 275,64—276,44, Milan 295,877—297,877, New York ček 56,52—56,72, Pariz 220,80—222,80, Praga 167,67—167,47, Zürich 1094,10—1097,10.

Curih. Belgrad 9,13, Pariz 20,24, London 25,17, New York 517,35, Bruselj 72,025, Milan 27,095, Madrid 51, Amsterdam 208,15, Berlin 123,16, Dunaj 72,72, Stockholm 138,80, Oslo 138,65, Kopenhagen 138,65, Sofija 3,75, Praga 15,33, Varšava 58,05, Budimpešta 90,30, Atene 6,70, Carigrad 2,46, Bukarešta 3,08, Helsingfors 13,05.

VREDNOSTNI PAPIRI

Zagreb: Državni papirji: 7% inv. pos. 87—88, agrari 51—51,50, vojna škoda 419—420 (420), kasa 419—421, 6. 419—421, 7. in 8. 418—421, 12. 421 bl., 8% blcr. pos. 91,25—93 (91,75, 91,50), 7% blcr. pos. ar. 82—82,50 (82,50, 82), kasa 81,50 d., 7%

pos. Drž. hip. banke ar. in kasa 83,50—85, 6% begl. obvl. 65,50—66 (66,50).
Belgrad: Narodna banka 7,75 bl., 7% inv. posojilo 82,50—83,50, agrari 50,50—51,25, vojna škoda 418—419 (538 kom.), vel. kom. 419,50 (300 komadov), begl. obvl. 65,50 (100 500), 8% blcr. pos. 92 bl., 7% blcr. pos. 81—82, 7% pos. Drž. lupočkarne banke 84 (2000 dol.).

Zitni trg

Položaj na žitnem trgu se je včeraj in danes pomiril. Trenutno vlada na trgu stagnacija in so cene ostale neizpremenjene.

Sombor. Pšenica: be potiska šlep 80 kg 200 do 205, be. okol. Sombor 78/79 kg 185—190, gbč. 79/80 kg 200—205, sr. 78 kg 182,5—187,5, slav. 78 kg 180—185. — Koruza: be. 101—103, be. jun. 103—105, be. ladja Dunaj 105—107, Moka2 be. št. 2 255—275. Vse ostalo neizpremenjeno. — Otrobi: be. 115—120. Tendence: mlačna. Promet: 170 vagonov.

VEČ VAJENCEV

s 4-razredno srednjo ali meščansko šolsko izobrazbo sprejme

Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana

Ozira se le na pismene ponudbe

Klavirji in pianini

v veliki izbiri. Priporočamo ogled na velesejmu v Ljubljani paviljon E.

IOSIP BRANDL, Maribor

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo ga prejeli ob nenadni smrti našega nad vse ljubljeneega soproga, očeta, brata, tasta itd. gospoda

Janeza Škofa

posestnika in gostilničarja v Zaklancu pri Horjulu

kakor za poklonjene vence in cvetje, se tem polom vsem najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni prečasti, g. župniku Nastranu, vodstvu zavoda sv. Stanislava v St. Vidu, gg. dr. Sabec-u in dr. Justinu, prostov. gasilnemu društvu v Horjulu ter vsem znancem in prijateljem, ki so predragega rajnika v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, ter dalje vsem, ki so nas tolažili v prebriskih dneh.

Bog povrni vsem!

Zaklance St. Vid, Dravlje, Beograd, dne 26. maja 1931.

Globoko žalujoči ostali.

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem svojo gostilno Balon na Zerkovski cesti s 15. majem t. l. oddala v najem g. Josipu Motl.

Ob tej priliki se vsem svojim številnim prijateljem in gostom najvljudneje zahvaljujem za njihov obisk in jim obenem svojega naslednika toplo priporočam.

Z odličnim spoštovanjem M. Balon.

Ignac Debevc posestnik

po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere dne 26. t. m. ob 1/21 ponoči, v 70 letu starosti mirno v gospodu zaspal.

Pogreb blažega pokojnika bo v četrtek 28. maja ob 9 dop. iz hiše žalosti Stara Vrhnika na domače pokopališče.

Vrhnika, dne 26. maja 1931.

Jera Debevc, roj. Mesec soproga France, Nace, Janez, Andrej, Jakob, sinovi Franja, Ančka, Micka, Tončka Ivanka, hčere Jakob Debevc, brat, in ostalo sorodstvo.

Autoprevoznitvo

za vse tovarne vožnje po najnižjih cenah. Naročila Kapitalska ulica 3. Gostilna »Zupančič« tel. 29-42.

Gospodinja-kuharica

vajena vseh gospodinskih del in živinoreje, ki je služila že več let v župnišču išče zopet mesta v kakem župnišču. Nastop takoj. Pismeno ali ustno na naslov »Anka« zavod av. Marte, Ljubljana.

Koncipijenta

aprejne odvečnik v Mariboru. Ponudbe na upravo v Mariboru pod »Koncipijent«.

Lepa hiša

z 2 prostornima sobama, kuhinjo, verando, pralnico, drvarnico, kletjo in velikim vrtom se prodaja. Pobrežje, Gozdna ul. 21. Maribor.

Lokal

za ključavničarstvo eventualno kovačnico z uporabo strojev se odda. Vpraša se Fröhaufl, Maribor, Gosposna 2.

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekti št. 16 zastoj. Pišite ponil

Oddam trgovino

z mešanim blagom na prometnem kraju na Gorenjskem pod ugodnimi pogoji a stanovanjem vred. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5779.

Nov parizari

in zapravilveček poceni prodam. Franc Petkovšek, Drenov grič, p. Vrhnika.

Telefon 2059

Premog suha drva Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Modroce

vrhne iz la afrika močno blago Din 240.— otomani Din 550.— mreže - posteljne odeje - žimo - cvilni najcenejše kupite pri

Rudolf Sever Ljubljana, Marijin trg 2

Kravate

majice, srajce, spodnje hlače, nogavice, igrače, žlice itd. — Ig. Baloh, Maribor, Vetrinjska 18.

Vilo z vrtom

prodam v letovišču Laškem pri Celju. Naslov v upravi lista pod št. 5878.

Služkinjo

pridno in pošteno, vajeno vseh hišnih del razen kuhinje, sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5891.

Šest lokalov

eden za pisarno, ostali za skladišča ali za obrt, se takoj po zmerni ceni oddajo. Naslov v upravnistvu »Slovenca« pod št. 5881.

Dve parceli

po 700 m² prodam po ugodni ceni. Vrt popolnoma urejen. Izve se Černe-tova ulica 32, I. nadst., Ljubljana 7.

Vsakovrstno

Zlato kupnje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Puhasto perje

čisto čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROŽOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

BIRMANSKA DARILA

kupite najceneje pri urarju MULAVEC, Maribor, Kralja Petra trg št. 2 (pri mostu na magdal. strani).

Kašo

ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Realjeva cesta 24.

Parcelo za vilo

vojalno, solčno ležečo, 1300 m², mestni del pod Rožnikom, ugodno prodam. Informacije: Slaščičarna, Dunajska cesta 7.

Prazno sobo

strogo separirano, parket, elektrika, oddam. Rožna dolina, cesta IX šte. 30, Pod Rožnikom.

Vajenca

kateri ima veselje do pekarske obrti, sprejem. — Hrana in stanovanje pri mojstru. Karol Bele, Rožna dolina, Vič.

Kolar. pomočnika

in vajenca sprejme Franc Petkovšek, kolar, Drenov grič, p. Vrhnika.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

Turisti! Izletniki! Pozor!

Sv. Lovrenc na Pohorju, penziji Böttner, nizke cene, mednarodna kuhinja, stalni avtobusni promet od žel. postaje v trg in nazaj.

Motorno kolo

s prikloico, 500 ccm OHV, brezhibno, malo rabljeno, radi boleznj poceni prodam. Ponudbe na upravo pod »Angleški stroj« 5853.

Več pletilnih strojev

zelo dobrih, skoraj novih, se takoj zelo ugodno prodajo ali zamenja za drugo blago, ter se tudi brezplačno nauči. — Naslov v upravi pod št. 5868.

Služkinjo

pridno in pošteno išče slovenska obitelj v Bosni. Plača zelo dobra. Poizvedbe Rimska cesta 18-II

Dvokolo

žensko, poceni prodaja: Tavčar, Glince 53, Vič.

Essex-Auto

4—5 sedežen, vožen 16000 km dobro ohranjen (avtomobilski) prodam ev. s koncesijo vred. Ogled Bleiweisova cesta 52.

Hišica

z vrtom pod sv. Jožefom pri Celju se takoj prodaja. Naslov v podružnici Slovenca v Celju.

Register blagajna

National Cash, fina se prodaja. Pismene ponudbe pod »Blagajna« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje

2 parketni sobi, kuhinja, velik balkon z vsemi pritlikinami, se odda takoj. Naslov v upravi pod 5950.

Sobo zračno

v sredini mesta s prostim vzhodom, parketi, elektrika se odda boljšemu gospodu. Poizve se v upravi Slovenca pod št. 5948.

Visokopritlična vila

lepa, visoka, s krasnim sadnim in zelenjadnim vrtom na Kodeljevem v bližini Mladinskega doma se prodaja. Pripravna je za upokojenega duhovnika. Naslov v upravi pod 5947

Krojaškega pomočnika

za velike kose sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši, Ivan Likozar, krojač, Predoslje 39, p. Kranj

Železne stopnice

okoli 6—7 m, široke čez 1 m, rabljeno mrežo za ograje v večji množini, stebre, kupimo. Ponudbe na upravo pod 5949.

Malo posestvo

v Kranju ali v predmestju kupim. Ponudbe na upravo Slovenca pod št. 5952.

Hlapca

h konjem zanesljivega ter vajenega vseh domačih del sprejem v bližini Ljubljane. Plača po dogovoru. Istotam sprejem 14 let starega fantja za krmiljenje živine. Naslov v upravi pod št. 5952

Krojaškega

pomočnika takoj sprejme Lud. Slak, krojač, Dobrnič, Trebnje

Srebrne krone

stare zlate in srebre kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadst.

Gospodično

iz boljše rodbine, ki zna dobro šivati in govori slovensko in nemško sprejme odlična dama za hišno. Naslov v upravi pod 5954

Striženje psov

po nizkih cenah pri Oswald, Glince, c. VI 4

Izjava

Podpisani izjavljam, da ne plačam dolgov, ki bi jih napravila ga. Irena Mežan kjerkoli in pri komurkoli. Mežan Jan., profesor na državni realni gimnaziji v Mariboru.

Prodajalka

mešane trgovine želi radi nadaljnje izobrazbe premeniti službo v kako večjo in boljšo trgovino na deželi ali v mestu. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Izobrazba« št. 5844.

Starčija trgovina

sredi Ljubljane — dobro vpeljana — se vsled opustitve pod tovarniško cenno takoj prodaja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Takoj 100,00«.

Dekoracije in tapete

za razstavne koje na velesejmu, oskrbi hitro in cenene atelje »IRIS«, Ljubljana, Oregorčičeva št. 11

Tapete za izložbe

v poljubnih vzorcih izdelava atelje »IRIS«, Ljubljana, Oregorčičeva 11.

Plijuča!

Plijučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat Lungenheilstalt) Sečovo, postaja Rogaška Slatina.

Šofer

z dobrimi spričevali in zmogen popravi išče službe. Ponudbe na upravo pod »trezen šofer«.

Na stanovanje

se sprejme gospod ali gospodična. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5945.

Šofer-bivši orožnik

zmogen popravi išče službo. Ponudbe na upravo pod vesten.

Pletilni stroji

Sakar! 10/80—8/80—8/40 in skoraj nov Overlok sivalni stroj in več Singer šivalnih strojev za Din 600 prodam. Kolodvorska ul. 27, dvorišče.

Hiša naprodaj

z dvema sobama, šrambo in vrtom, vse v dobrem stanju. Doma je pitna voda, pralna voda 3 min., kopalna 10 minut, do cerkve 3 minute in do šole 3 minute. Od domaškega kolodvora samo 10 minut. Rodica št. 40.

Schulz-Univerzal

tehtnico za 15 kg brez uteži, malo rabljeno, prodam. Naslov v upravi pod št. 5951.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Dvigalo

rabljeno, za strešno opremo, takoj kupim. Ponudbe z opisom na Feliks Tavčar, Vodice nad Ljubljano

Čebelarji, pozor!

Prevoz čebel prevzame s poldrugotonskim in tritonskim avtomobilom po ugodni ceni »Brzopromet«, autoprevoznitvo, Miklošičeva

Ljubljana

Velik vlom v obrtno banko

Vlomilec odnesel 90000 Din

Ljubljana, 26. maja.

Med binkoštnimi prazniki se je izvršil v Ljubljani velikanski vlom, kakršnega naša kriminalna kronika vsaj v tem obsegu zadnja leta ne pomni. Za svoje delo si je vlomilec izbral binkoštno praznike, tako da je imel dovolj časa in je mogel v miru izvršiti svoje zasnovano dejanje. Da si je izbral za žrtev svojih vlomilskih nakan Obrtno banko na Kongresnem trgu, je vzrok najbrže v tem, ker so lokali te banke urejeni tako, da je mogel vlomilec vdreti iz veže v bančne lokale. Obrtna banka je, kakor vse druge banke, bila zaprta od sobote popoldne pa do davi. Kdaj je vlomilec vdrl v banko, je težko reči. Verjetno je, da vnoči na nedeljo, ali v noči na ponedeljek, ali pa v noči na danes. Težko pa je verjetno, da bi vlomilec izvršil svoje dejanje brez da, kar bi moralo povzročiti že nekoliko ropota in bi bilo možno, da bi ga dobil kdo, ki je šel skozi vežo v hišo.

Ko se je vlomilec utrl pot iz veže, kjer je s silo odprl vrata v bančni lokal, se je spravljal takoj nad veliko Wertheimovo blagajno, v kateri je slutil denar. Vlomilec je moral biti najbrže že zelo izvežban v svojem poslu, zakaj po vseh pravilih črne vlomilske umetnosti je izrezal iz železnega oklopa blagajne dovolj veliko odprtino ter pobral iz blagajne ves denar.

Vlom je bil opažen šele davi, ko je prvi prišel vurar sluga g. Ivan Simončič. Ta je takoj, ko je spoznal, kaj se je zgodilo v ban-

ni lokal, obvestil o dogodku policijo in pa tudi svoje predstojnike. Na lice mesta je prišla takoj policijska komisija, ki si je ogledala vse okoliščine. Obenem pa sta ravnatelj banke g. Grum in blagajnik g. Zbrinšek na podlagi zapisikov ugotovila s policijsko komisijo, da je izginilo iz blagajne približno 90.000 Din. Obrtna banka je za ta znesek krita z zavarovalnico. Po vseh okoliščinah sodeč je vlomilec delal pri vladu zelo skrbno in ni bil nič v zadregi s časom, zakaj v lokalni je napravil celo potrebov koš. Vsi znaki kažejo, da je vlomilec izvršil vlom zelo hladnokrvno. Policija je napravila tudi nekaj prstnih odtisov. Zaenkrat nima policija točnih sledi za vlomilci. Verjetno je, da je bilo vlomilec več in da je moral vsaj eden biti na straži.

Plen vlomilcev.

Ljubljana, 26. maja.

Vlomilec je odnesel 66 bankovcev po 1000 Din, 234 bankovcev po 100 Din, 218 desetakov in v tuji valuti 98 dolarjev v bankovcih po 1, 5 in 10 dolarjev, 1 srebrni francoski novic po 5 Din, 14 srebrnih madjarskih pengov, 4 srebrne avstrijske šilinge, 12,85 belgijskih frankov v srebru in 35,15 nemških mark v srebru. Skupna škoda znaša 95.843 Din. Odprtina na Wertheimovi blagajni je štirioglasta in je bil vlomilec opremljen z najmodernejšim vlomilskim orodjem.

Ka, bo danes?

Drama: »Zeleni kakadu«. »On je vsega kriv«. Red E.

Opera: »Oj ta prešmentana ljubezen«. Red D.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34.

● Koncert na orglece priredi drevi ob 7. uri v Ljubljanskem dvoru Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga«. Koncertni program obsega narodne pesmi in ga pod vodstvom g. prof. K. Jeraja izvajajo gojenci društvene glasbene šole. Vstopnina običajna, t. j. za železničarje 2 oz. 4 Din, za ostale 4 oz. 6 Din.

● Predavanje o predzgodovinskem človeku. V sredo dne 27. t. m. bo predaval prof. S. Brodar iz Celja o svojih doživetjih pri izkopavanju v Potočki Zijalki na Olševi. Odkril je tam važno nahajališče ostankov paleolitnega človeka in njegove kulture. Predavanje se vrši ob priliki občnega zbora društva za raziskovanje jam v mineraloškem inštitutu univerze (Dvorec, pritličje levo) ob 18. uri. — Clani in prijatelji društva vabljeni.

● Tivoljski nasad preurejajo. To smo že videli lansko leto v jeseni in letos vso pomlad. Delo pa napreduje tako počasi, da ga komaj opazimo. Velikanska cesta, ki se vleče sedaj od Aleksandrove ceste do parka pod gradom Tivoli pa je že nad pol leta enaka. Je sicer malo povaljana, drugega pa nič. Če dežuje, je polna blata, ob lepem vremenu pa ščilo iz ceste gra-

Naznanilo preselitve

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem preselil svojo mizarstvo obrt iz Hrenove ulice 8 v svoje lastne prostore **Privoz 16, Prule**.

Telefon št. 2768

Telefon št. 2768

Obenem zagotavljam cenj. občinstvu, da vse ceneje naročnike točno, vesno in ceneje postrežem, kakor doslej.

Luka Ahačič

splošno strojno mizarstvo — LJUBLJANA.

Kupim večjo množino okroglega sarkovega, borovega in mecesovega

LESA

GRAZEM, Moste pri Ljubljani

Dnevna kronika

Koledar

Sreda, 27. maja: Kvatro: Beda (Vedn) Castiljivi, cerkveni učenik.

Osebnosti

Poročila se je gđe. Vida Mejač iz veleugledne rodbine v Komendi z dr. Francetom Marušičem iz Gorice. Bilo srečno!

Ostale vesti

Smrtna nesreča na Breznici. Železničar Ivan Preželj se je danes 24. maja ravno vrnil od dopoldanske božje službe domov, ko mu je njegov starejši sin ves vesel začel razkazovati revolver, ki ga je fant sam naredil pri svojem stricu v Novem mestu, kjer se uči ključavničarstva. Od samega veselja menda je pozabil venkaj vzeti patrone, pritisnil petelina, sprožil in porinil patrono svojemu očetu v trebuh. Domači so takoj poklicali župnika, ki mu je podelil sv. zakramente, pa tudi zdravnika dr. Slivnika iz Radovljice. Ta je ugotovil, da ima mož prestreljena jetra, nemudoma odredil prepeljavo v bolnišnico, medtem pa je prišel rešilni voz rdečega križa iz Ljubljane, ki so ga telefonično poklicali na pomoč. — A mož je že med vožnjo izdihnil. — Pogreb bo v torek dopoldne. — Naše sožalje in sočutje njegovi družini, ki naj je v tej hudi preskušnji tolaži zavest, da je bil rajni nad vse vesten, zelo krščanski mož. — Naj počiva v miru.

Izredna lovska sreča. Iz Kolovrata nam poročajo: Ker delajo po naših vrane spomladi posebno na koruzi mnogo škode, krene večkrat ta ali oni lovec s puško v gozd ob polju, da preganja to škodljivo ptico. Tako se je tudi napotil dne 22. maja na pregled po polju posestnik z Dolgega brda Končnik Martin. Na samotni smreki je zapazil ogromno ptico in ustrelil. Bil je lep 7,5 kg težak in 2,62 m v razpetosti velik beloglavi jastreb. Pri nas redko gosti. Cesitamo!

O obsodbah komunistov v Ljubljani smo poročali 5. t. m. Med drugim je bilo v poročilu navedeno: »Maks Viternik je bil obsodjen na 7 dni zapor. Razlogi sodbe utemeljujejo, da so bili obsojenci člani komunistične organizacije.« Prejeli pa smo obvestilo da g. Maks Viternik ni bil obsodjen na 7 dni zapor, ampak 7 dni samo v gozdu. Ni bil član komunistične organizacije, kot je bilo splošno objavljeno, ker bi bil sicer dobil večjo kazen; ampak se mu je zgodil le iz neprevidnosti vsled neke poštno pošiljke neljub prestopke.

Esperantski kongres v Subotici. Ob binkoštnih praznikih se je vršil v Subotici IV. jugoslovanski esperantski kongres, katerega so se udeležili delegati Beograda, Zagreba, Ljubljane, Novega Sada in drugih jugoslovanskih mest, kjer obstoje močnejši esperantski klubi. Okoli 100 delegatov je zastopalo približno 20 esperantskih klubov. Ljubljanski esperantski klub je zastopal tajnik g. Josko Kozlevčar. Kongresu je predsedoval g. Klaič, inspektor finančnega ministrstva iz Beograda. Kongres je sprejel več važnih sklepov glede jugoslovanskega esperantskega glasila »Balkan Konkordo« in reorganizacije esperantskega gibanja v državi. Sklenjeno je bilo, da bo prihodnji kongres prihodnje leto ob Binkošti v Brodu na Savi. Udeležencem na čast je bila po kongresu na bližnjem Paličkem jezeru krasna razsvetljava jezera.

Obiskovalcem XI. ljubljanskega velesejma. Uprava ljubljanskega velesejma je tudi letos izdala kaor druga leta permanentne legitimacije in sicer po Din 30.— Z njimi je združena udobnost polovične voznine pri potovanju na velesejem in na povratku. Pri odhodni postaji je treba kupiti celo vozno karto in istočasno dati žigostati legitimacije. Velesejem obisk potrdi, nakar se da pri povratku žigosati na postajni blagajni v Ljubljani legitimacijo, vozni listek velja potem za brezplačno vožnjo nazaj. Zato pri odhodu ne oddajte karte postajnemu vratarju, ampak jo dobro shranite. Legitimacija mora biti od imetnika lastnoročno podpisana. Legitimacije se dobe v vseh večjih krajih po celi državi, naroče se pa lahko z dopisnico pri velesejemskem uradu. Za zdrava in cenena stanovanja v hotelih in privatno je preiskrbnjeno.

Avstrijski časnikarji na Cetinu. V ponedeljek je potovala skozi Cetinje večja skupina dunajskih časnikarjev, ki so prišli na daljši izlet v našo državo. Popoldne so nadaljevali svoje potovanje, in sicer skozi Kotor v Dubrovnik. V razgovoru z našimi časnikarji

so izražali svoje navdušenje nad veličastno topoto naših južnih krajev.

Huda nesreča pri avtomobilski dirki. Belgrajski avtomobilisti so priredili v nedeljo veliko cestno dirko. Dirkali so na progi Beograd-Mladenovac. Dirke se je udeležil tudi znani belgrajski sportnik Svetislav Marinković, vic, ministrski uradnik. Z njim se je vozila tudi neka dama. Pri Belem Poloku, kakih 25 kilometrov od Beograda pa je na nekem ovinku počila pnevmatika na zadnjem kolesu. Avto je zletel v jarek. Marinković se je pri tem smrtno ponesrečil, njegovo spremljevalko pa so prepeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Ben Hur, povest iz Kristusovih časov. Spisal Lewis Wallace, iz angleščine prevzel Grisa Koritnik, I. del, 291 strani. Cena 35 Din, vezano 45 Din, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. O malokateri knjigi se more trditi, da je po naših knjižnicah toliko povpraševanja med čitatelji kot po Ben Hurju. Knjiga je bila dolgo razprodana in jo bodo sedaj brezdvomno vsi z veseljem pozdravili. II. del izide v juliju.

Pretep v pijanosti

Krka, 26. maji

Na binkoštni ponedeljek ob 11 ponoči so se slepi pijani fantje v Marinci vasi pri Zagradu. Povod za pretep je dalo staro sovraštvo in pa alkohol, brez katerega tudi pretepi ne bi bili. Okrog 11 ponoči je prišla v Marince vas skupina okoliških fantov, med katerimi je bil tudi brat že lansko leto ubitega fanta. Družba je razgrajala in klicala: »Auf biks!«, zlasti preč hišo, v kateri je doma fant, ki je ubil onega fanta, čegar brat je bil v družbi razgrajajočih. V bližini je bilo približno enako število domačih vaških fantov, ki so seveda na izzivanje odgovorili, zlasti še zato, ker je bil med domačimi fanti tisti, kateremu je veljalo izzivanje. Razvil se je pretep, pri čemer je izkupil eden od vaških fantov in tekel domov. Fantje so leteli za njim. Pred hišo sta pritekla bežebemu na pomoč dva brata, ki sta pa dobila prav tako s sekuro ali matiko po glavi. Celotni matki, ki je prišla iz hiše pogledat, je dobila s kolom po hrbtu tako, da je padla takoj v nezavest. Pri pretepu je dobil tudi med napadalci eden težje poškodbe, drugi lažje. Med napadenimi pa sta v isti hiši dva težko ranjena, dva pa lažje. Ko jih je enkrat zadosti ležalo, se je seveda vsem vroča kri ohladila in so poslali po zdravnika dr. Fedrana iz Stične, ki je ranjence še ponoči obvezal.

Zalostni pretep bo seveda še bolj podnetil sovraštvo in oblasti bodo morale napeti vse sile, da se grda razvada maščevanja in vračanja enkrat za vselej konča. »Posebej pa bi bilo treba kaznovati krčmarje, ki podajajo fantom toliko vina, da popolnoma podivjajo.

Trboulje

Naše delavstvo je binkošti obhajalo v naravi na mrzlih in Sv. Planini, ki so gotovo jako prijetne izletne točke in jih seveda tudi domačini radi posejajo. Nad 200 jih je v teh praznikih prebivalo tudi kar v nočeh v zraku narave in zapustilo zatohli dim doline.

Poroke: V binkoštnih praznikih so se poročili: Sproe Anton, kapetan 51. peš. polka v Somboru in Pust Alberta, hči veleposestnika. — Božič Anton, stavbeni sopodjetnik in Mahkovec Marija trg. hči. Mladim zakoncem želimo obilo sreče.

Zlata poroka: Zlato poroko sta obhajala na binkoštno nedeljo Florjane Josip in Podmurnik Katarina v krogu svoje številne rodbine. Oba sta še zdrava in čvrsta, zasti ženin še vedno opravlja težavno delo cestarja v splošno zadovoljnost predstojnikov. Tudi njima želimo, naj Bog rosi obilno svojega blagoslova še prav mnogo let na njuno življenje.

Dve nezgodi. Po delu se je šel delavec Glavač umivati bajer pod Dobrno, pri čemur se mu je udrla zemlja in je padel v vodo ter utonil. Otroci so sicer nesrečo videli, a so zežali in tako je prišla pomoč prepozno. — Na binkoštni ponedeljek pozno zvečer je nek krojaški pomočnik v prepiru z nožem zabodel rudarja A. Paša tako nesrečno, da je isti takoj izkrevavel in so ga že ponoči prenesli v mrtvašnico v Trbovlje.

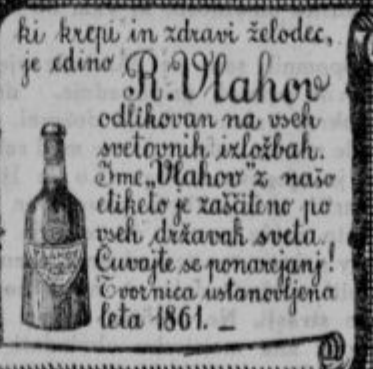
Novo mesto

Prvo sveto obhajilo deklic. V sredo dne 20. maja se je vršilo v kapiteljski cerkvi, prvo sv. obhajilo deklic. K mizi Gospodovi je ta dan prvič pristopilo 36 deklic. Popoldne je prvoobhajanje peljal na kratek izlet k sv. Ani g. Franc Kek, kapiteljski vikar. Obiskali so tudi grad Graben, last g. Jalena, kjer je otroke pogostila z mlekom grajska oskrbnica Roza.

Podružnica »Slovenec« v Novem mestu rabi in tudi takoj sprejme stalnega in zanesljivega kolporterja.

Himen. V Zagrebu se je poročil Novomešan g. Ogrin Tone, dipl. comm. z bančno gradnjo gđeno Justino Zura. Obilo sreče!

Poročil se je v Ljubljani g. Tomo Erjavec, drž. uslužbenec v Novem mestu, z gđe. Oto Filipčičev, zas. uradnico istotam. Mlademu paru obilo sreče!

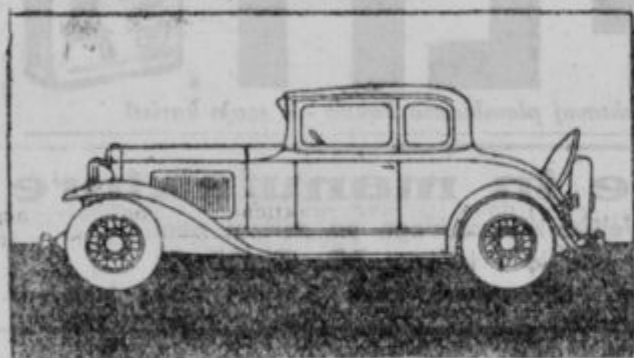
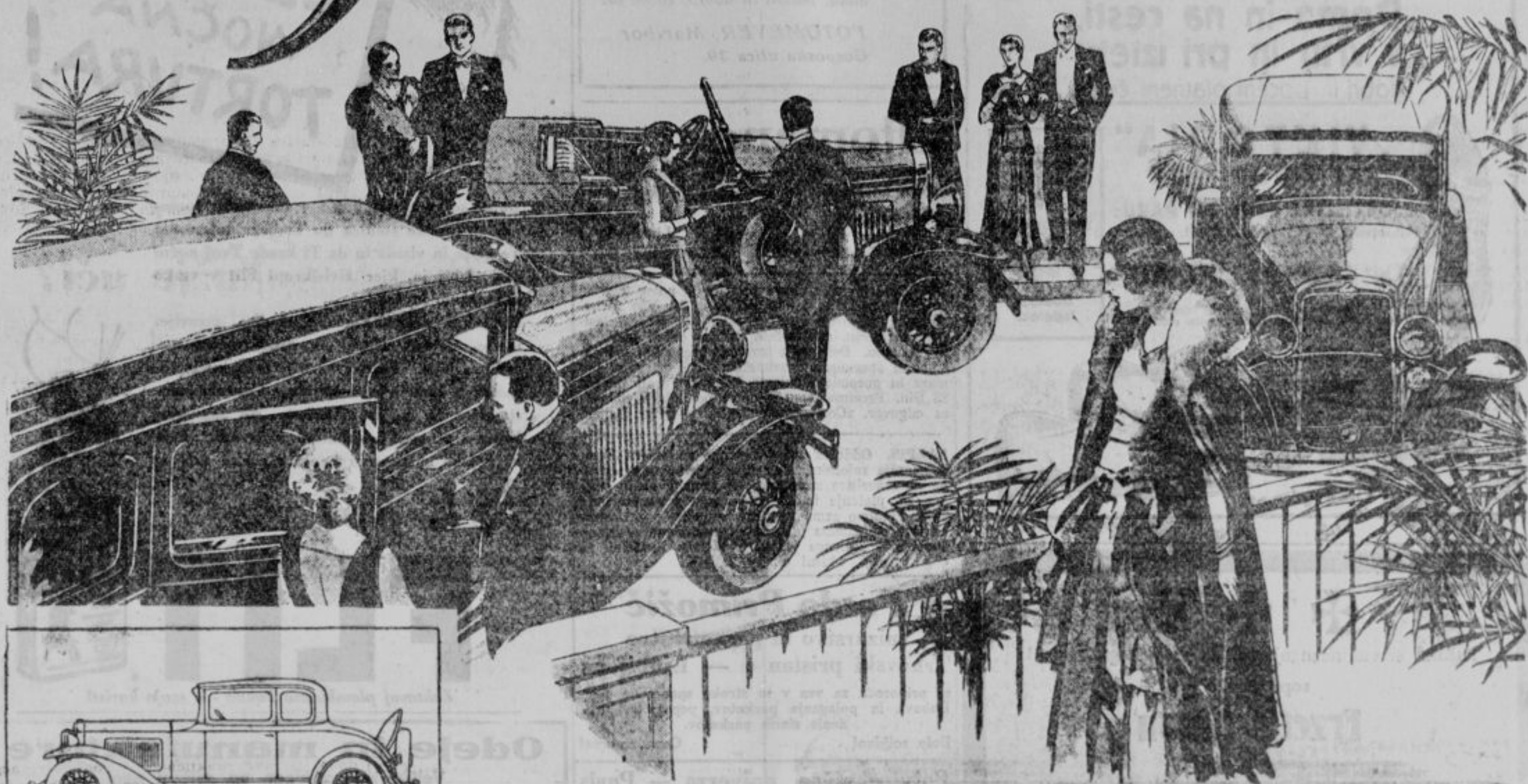

ki krepi in zdravi želodec, je edino **R. Vlahov** odlikovan na vseh svetovnih izložbah. Ime Vlahov z našo etiketo je zaščiteno po vseh državah sveta. Čuvajte se ponarečanj! Govornica ustanovljena leta 1861.

VLAHOV

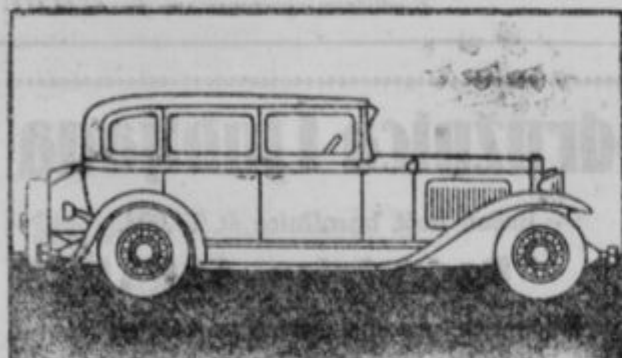
OKREPLJUJUČI ŽELUDAČNI ELIXIR

NOVIH MODELOV - S FISHERJEVIMI KAROSERIJAMI

AVTO ZA SPORT in turisticno v dvoje:
danes nič več nedosegljiv luksuz, za kar gre
zasluga Chevroletovemu vozu Roadster Sport.

*Chevrolet je spravil na trg serijo
prekrasnih voz po presenetljivo
nizki ceni*

LUKSUSNI SEDAN, velik, luksusen voz v
vseh ozirih, razen v ceni.

Devet novih modelov – z razkošnimi karoserijami Fisherja, tistega ameriškega konstruktorja, ki dela osnutke za najdražje avtomobile. Evo, to vam daje letos Chevrolet.

S serijo 1931 je družba General Motors napravila spet nov korak za dosego svojega ideala: za ustvaritev velikega, močnega, razkošnega voza – po zmerni ceni.

Danes vam je moči dobiti

vsak tip avtomobila v seriji Chevroletovih voz. Evo vam na primer luksusnega Sedana: udoben, otmen avto v treznih Ducovih barvah. Za mladega sportnika bo elegantni sportni Roadster v živih barvah. In potem še sedem drugih vrst za vsak okus.

Vsem pa je skupen sloveči šestcilindrski motor – ki se je proslavil s svojo močno konstrukcijo in pa s tem, da so mu reparature sploh nepotrebne.

NOVI CHEVROLET SIX

GENERAL MOTORS CONTINENTAL S. A.

Azija napreduje

Izjava misijonskega nadškofa

Rim. A. F.

»Gotovo je, da Azijo pretresajo revolucije, toda te revolucije so samo epizode v velikan-skem razvoju, ki je zajel polovico ljudstva na zemeljski krogli.« S temi besedami je msgr. de Guébriant, titularni nadškof Maricanopolisa, kot vrhovni general tujskih misijonov v Parizu, ki ima pod seboj 1300 misijonarjev, raztrese-nih po skrajnem vzhodu, označil ogromno gi-banje, ki vznemirja orientalne narode.

Msgr. de Guébriant je svojo duhovsko službo začel kot misijonar v osrčju Kitaja. L. 1910. je bil imenovan za apostolskega vi-karja v Kienčangu in l. 1916. pa premeščen na apostolski vikariat v Kantonu. L. 1921. ga je sv. oče imenoval za apostolskega vizitatorja Kitajske. Na ta način je imel sam zadosti pri-ložnosti, da je prehodil to ogromno deželo. — »Azija potrebuje moč in zena, ki bi se popol-noma posvetili samo temu kontinentu,« je zelo rad odgovoril msgr. de Guébriant, ki je sedaj v Rimu, na vprašanje časnikarja »Agencije Fides«. »Ne gubimo časa s tem, da bi govorili — kakor po navadi pravijo — o nevarnosti, v kateri se nahaja krščanstvo na vzhodu. Res je, da se godijo velike grozote in krvoprelitja in bodo naši misijonarji morali prestati še veliko težav, vendar pa mi dovolite takoj poseči na dno vprašanja. Misijoni v Aziji so cerkve in občine, ki so jim postavili temelje misijonarji, toda za vsako ceno jim mora priskočiti na po-moč laični apostolat. Sedaj morajo vse delo opravljati sami misijonarji. Mi hočemo pa ta

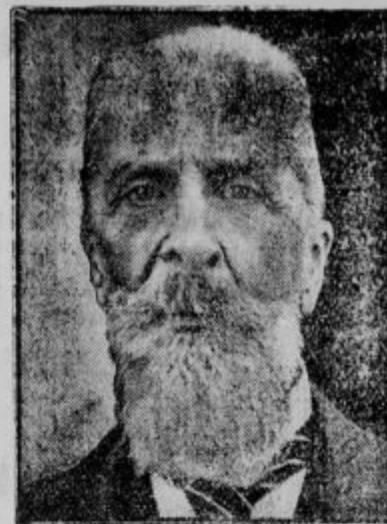
požar rešiti s tem, da bi si pridobili pomoč, na katero papež že dolgo časa apelira. Treba nam je dati učiteljev za pouk, zdravniškega osebja za izvrševanje zdravniške službe, kon-templativcev, ki bodo ustanavljali samostane, vsi ti pa bodo delali skupaj pod avtoriteto škofov, ne pa vsak zase.

Med vsemi verskimi in redovnimi družba-mi ni danes niti ene, ki ne bi te inicijative sprejela ter si pridobila zaslug z vedno večjim naborom svojih članov, da bi z njimi oskrbo-vala krščanstvo skrajnega vzhoda. Azija je sedaj v polnem razvoju. V tem trenju raznih idej so neizbežno tudi izgreli, pretiravanja ekstremistov in množice, ki jim sledijo. Zato se ni treba čuditi, če se v nekaterih okolišci-nah ta evolucija razvije v nasilno revolucijo. Toda kljub vsemu temu gre Azija naprej in tudi mi smo se odločili iti naprej z njo. Kina je bila štiri leta pod vplivom boljševizma in se je hotela zato kar enostavno misijonarjev otresti. Nekaj časa smo se zares upravičeno bali, toda višek te nevarnosti je minul. Za to se moramo zahvaliti le Previdnosti in potem srčnosti in poslušnosti misijonarjev, moč in zena, ki so zmajali ostali na svojem mestu, večkrat tudi za ceno strašnega trpljenja. Mo-dre direktive in bistrovidnost misijonskega papeža sv. očeta ter takta polna energija apo-stolskega delegata msgr. Constantinija so tudi dokaj pripomogle k vsemu temu. Če smo danes tako močni ko le kdaj prej, smo gotovo zato, ker nas je Kina lahko bolje spoznala in ker je tako rekoč z rokami občutila moč naše

odpornosti. Kina je razumela, da predstavlja-mo moč, ki je svoje korenine spustila že glo-boko v njena tla in ve, da smo z njenim na-rodod ustvarili duševne vezi, katere se ne bodo mogle več potrgati. Upam se trditi, da ima Indokina najlepše misijone na svetu. Kar se tiče boljševistične nevarnosti, je v notranjo-sti Indokine ni, temveč v Kantonu in Parizu, kjer študira na stotine mladih ljudi pod vpli-vom, ki jih pripravlja, da bodo enkrat v lastni domovini postali pokončevalci reda.

Od Japonske kljub malemu številu katoli-čanov sme Cerkev največ upati. Skušala se je organizirati v moderni narod brez religije, toda izkušnje so ji pokazale, da se je motila in se zato povrača k svoji stari poganski veri. Vendar je Japonec preveč inteligenčen, da ne bi čutil, da ga to ne more zadovoljiti. Odtod tista velika njihova delavnost in volja za uče-nje, ki jih bo kmalu pripeljala do krščanstva. Čeprav so tu spreobrnjenja še maloštevilna, so pa zato velikega pomena in jih zelo rad vzpo-redim s spreobrnjenji na Angleškem, kjer so se v zadnjem času zgodila zelo pomembna spreobrnjenja iz anglikanske vere v katoliško.

V Koreji, kamor so ravno pred 100 leti (1891) tajno vstopili prvi misijonarji tujskih misijonov iz Pariza, se krščanstvo lepo razvija.

Alberi grof Apponyi, znan ogradski politik in državnik, bo 29. maja praznoval 85-letnico rojstva. Grof Apponyi je igral veliko vlogo v politiki stare avstro-ogrske monarhije ter tudi v Društvu nara-dov. Je sloveč govornik in govori vse evropske jezike.

Mučeništva in preganjanja skrbnih delavcev evangelija so tu označevala to stoletje. Končno je prišla svoboda in z njo hitri napredek. Tudi tukaj je vsak misijonar preobložen z delom kakor v državah, ki sem jih prej omenil. Edina rešitev je, da se pošljejo na pomoč nove sile.

Kdaj se človek najlažje uči?

Znan je rek, da se mora — ne le more — človek do smrti učiti. Vendar se nanaša ta resnica le na splošno življenjsko modrost in praktične izkušnje: glede pravega učenja v šolskem smislu pa je po splošnem mnenju za-nje sposobna samo mladina, starejši ljudje pa da nimajo več potrebne duševne gibkosti za učenje. To mnenje je zelo napačno in za tiste, ki v mladosti niso imeli prilike ali zmisla za šolanje, naravnost usodno, ker jim jemlje po-gum, da bi skušali kasneje zamujeno nadome-stiti in raje bogve kako neizmerljivo tratiijo svoj prosti čas. Tudi v poklicnem življenju ta predsodek zelo škoduje starejšim pripadni-kom, ki jih začno višji in nižji zastopavljati in izživati, češ, saj niso več sposobni, da bi se česa novega naučili, da bi šli s časom. In ven-dar je resnica ta, da je človek do visoke sta-rosti sposoben za učenje in napredek, samo če mu ne manjka za to potrebne volje in zmisla.

To so znova potrdila obsežna raziskava-nja, ki jih je nedavno dovršil vodilni ameriški psiholog profesor Thorndike na univerzi Co-lumbia v New Yorku. Za raziskavanje mu je služilo 465 učiteljev in šolskih vodij, ki so kandidirali za magistrski naslov. Prof. Thorndike je razdelil kandidate v tri starostne sku-pine: od 20. do 29., od 30. do 39. in od 40. do 49. leta. Pri izpitu sta pokazali prvi dve sku-pini približno enake uspehe, dočim se je tre-tja, najstarejša skupina odlikovala pred njima po večji duševni gibkosti.

Nadaljnji eksperiment je izvršil profesor Thorndike z osebami raznih starosti in z otroci glede sposobnosti za učenje jezikov. Razdelil jih je zopet v tri skupine po staro-sti: od 20. do 25., od 26. do 34. in od 35. do 57. leta; vse tri skupine so poučevali esperanto taisti učitelji in enako število ur. Uspehi so bili v vseh treh skupinah približno enaki.

Potem je prof. Thorndike postavil naspro-ti skupini 35- do 57-letnikov skupino 18-let-nikov in dosegel presenetljiv uspeh, da so stari dvakrat hitreje napredovali ko mladi. Slednjič je raziskovalec izvršil poizkus s svo-jo najstarejšo skupino in skupino otrok v sta-rosti od 9. do 14. leta. Ti otroci so od vseh treh skupin pri učenju esperanta najpočasneje napredovali!

Prof. Thorndike je raziskal tudi vpraša-nje glede učenja stenografije in strojepisja. Koliko žensk, ki v starosti 30 do 40 let osta-nejo popolnoma same na svetu in nimajo ni-kočar, ki bi zanje skrbel, se dvomeče vpra-

šuje: »S čim naj se preživljam? Ali bi se še mogla naučiti stenografijo in strojepisje?« — Thorndike odgovarja na podlagi uspehov svo-jih raziskavanj, da morejo to z enako lahkoto kakor v mlajših letih.

Pod vodstvom dr. J. W. Tiltona so iz-vršili obsežna raziskavanja s 307 kaznjenci v starosti od 17. do 54. leta, od katerih ni no-beden imel višje izobrazbe nego sedem raz-redov osnovne šole. Čeprav so bili le malo inteligentni in docela iz vaje, so dosegli v branju, pisanju, pravopisu, spisju in računstvu 82 % tistih uspehov, ki jih dosegajo povpre-čno nadarjeni šolski otroci, da je njihov šol-ski urnik štirikrat tako dolg. Ti odrasčenci so se torej učili svojih šolskih nalog znatno la-žje in hitreje nego bi to storili v starosti 10 do 12 let.

Uspeh svojih raziskovanj povzema prof. Thorndike naslednje: Sposobnost za učenje je pri odraslih osebah približno enaka kakor pri mladostnikih v starosti od 17. do 19. leta. Najboljši čas za učenje kakega predmeta je doba tik pred praktično uporabo doseženega znanja. Kajti še-le s praktično uporabo v živ-ljenju (poklicu) si kakor znanje resnično osvo-jimo in organsko vključimo v svojo izobraz-bo. Po vsem tem, sklepa Thorndike, bi se morala dati ljudem vseh starosti prilika za šolsko izobrazbo.

Prof. Thorndike je s svojimi sodrudniki nanovo raziskal tudi vprašanje, v kateri dobi svoje starosti je človek na višku svojih tvor-nih sil. Raziskovalci so na podlagi življenjske-ga dela 381 najslavnejših mož, ki jih pozna svetovna zgodovina, ugotovili, da so izvršili svoja najboljša dela v povprečni starosti 47 1/2 leta.

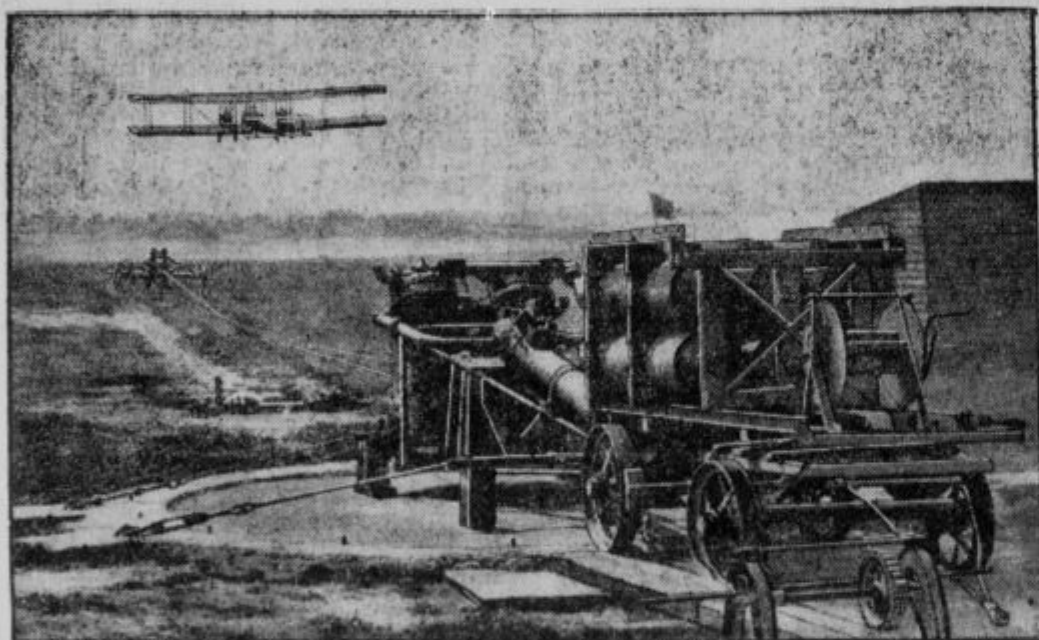
Slednjič je prof. Thorndike s pomočjo raziskovanj ugotovil, da morejo tudi stari ljudje izpremeniti svoje nazore, svoj okus itd. Tako je tedaj človek do svoje smrti sposoben, da se uči, napreduje in duševno obnavlja.

„PENSION STURM“

Pojte pri Lescan.

Mirno, brezopasno letovljenje, - Pla-ninski zrak, volik park, sračne, solne, prane in tople kopeli. Odh-ano za slačkovne, neryozne i.t.d. Penzija od Din 60- dalje. Zahte-vajte prospekte.

Najemnik
Božo Plahuta

Angleško bombno letalo vrženo v zrak s kalapultom. Doslej so letala metali s kalapultom (po-sebno pripravo, ki meče v zrak težke predmete) le na morju z vojnih ladij, kar se je zelo dobro obneslo. Sedaj so poskušali na angleškem letališču v Famboroughu vreči letalo v zrak na suhem. Naša slika nam kaže tako napravo in pa pravkar v zrak spuščeno letalo. Poskusi so dokazali, da je to mnogo ugodneje in hitreje, kakor če se mora letalo samo dvigniti.

Kako iščejo petrolej?

V severnoameriških Združenih državah so v letih od 1913 do 1925 na 302.541 mestih vrtali za petrolejem. Od tega je ostalo 65.564 poizkus-nih vrtanj-brez uspeha. Stroški za vsa izvršena vrtanja so znašali ogromno vsoto pet milijard dolarjev, a brezuspešna vrtanja so požrla 719.500.000 dolarjev. Tudi po mnogih drugih de-želah je stalo brezuspešno iskanje petroleja doslej že ogromne vsote. Slednjič se je znanost posrečilo najti zanesljivo »čarodajno šibico« za odkrivanje petrolejskih vrelcev — v obliki skrajno ostroumih metod in posebnih merilnih instrumentov.

Znanost se opira na posredno ali neposred-no merjenje fizikalnih lastnosti kamena. Porazdelitev fizikalno merljivih veličin na površini zemlje, n. pr. zemeljskega magnetizma in težnosti, je odvisna od položaja in obsega podzemeljskih mas in njihovih fizikalnih last-nosti. Če smo izvršili to stvarno merjenje, mo-remo iz porazdelitve »polje« sklepati na kako-vost geološke formacije v spodnjih plasteh. — Drug način temelji na spoznanjih, ki jih mo-zemo pridobiti iz poteka v tla idočih električ-nih tokov. Talne plasti imajo po svoji fizikalni kakovosti večjo ali manjšo sposobnost za pre-vajanje električnih tokov. Natančna in izredno komplicirana merjenja odpora, ki ovira pre-vajanje električnega toka, omogočajo, da mo-remo s precejšnjo gotovostjo sklepati, ali se v zemlji nahajajo iskani zakladi ali ne. — Tretji pripomoček je seismična metoda, ki s pomočjo umetno povzročenega potresa (raz-strelbe) ugotavlja različno razširjenost elek-tričnih lastnosti kamena. Tudi merimo raz-širjenost električnih valov s pomočjo izredno bistroumih instrumentov ter na podlagi uspe-hov sklepamo o kakovosti notranjih zemeljskih plasti.

Vse te metode so raziskovalci že tudi praktično preizkusili. Pri teh preizkusih so odkrili nova dejstva in metode izpopolnili. Sedaj sode-jujejo pri iskanju zemeljskih zakladov fiziki in geologi, znanstveniki in praktiki. Posebnih znanstvenikov so si na tem poprišču pridobili nemški znanstveni zavodi: Geodetski institut in Magnetični observatorij v Potsdamu, Geofizikalni in-stitut göttingške univerze i. dr. Vse to stvarne merilne aparate izdelujejo v Nemčiji, a v rabi so že širom sveta.

V zadnjem času so se začeli v Ameriki pri iskanju petroleja uspešno posluževati tudi letala. Iz vedno enake višine fotografirajo letalec pokrajino v številnih posameznih slikah, ki jih potem zlože skupaj kakor mozaik. Geolog po-tem proučuje sliko in na podlagi ustroja foto-

grafirane pokrajine, po njenih pogorjih, niza-vah, gozdovih, izsušenih rečnih strugah itd. s precejšnjo gotovostjo sklepa o kakovosti no-tranjih plasti. Vsekakor ta način ni vselej za-nesljiv, kakor je pokazala praksa. Sicer pa pe-trolejske družbe tudi drugače v vedno večji meri izkoriščajo letala: z njimi odpravljajo v kraje brez prometnih sredstev material za zgradbo vrtalnih stolpov, delavce, živila in denar za izplačevanje mezd. Letalo postaja pola-goma »služkinja za vse«.

Kolikega pomena je, če se išče petrolej na podlagi vsaj kolikor toliko zanesljivih dejstev, dokazuje naslednji primer iz Kalifornije. Z natančnimi raziskovanji so bili strokovnjaki ugotovili, da se mora nahajati v morju tik oba-li izdaten petrolejski vrelec. Oblast je dovolila družbi trimesečen rok za poizkusno vrtanje. Vsa obal na tistem mestu je bila pa v rokah konkurenčne družbe, ki je takoj postavila težko oboroženo stražo, da nasprotni družbi če treba siloma zabrani vsako vrtanje na suhem. Sedaj je prizadeta družba z ogromnimi stroški pod morjem skopala pot do nekega mesta v morju, kjer so zgradili vrtalni stolp in začeli vrtati. Cela armada delavcev je bila v treh menjajočih se skupinah neprestano na delu: po vrsti so prihajale skupine na delo, h kosilu in spat na taista ležišča. Vodo, živila in vse druge potreb-ščine so morali dovažati 200 km daleč z ladjami; majhen parnik je bil neprestano na poti. Pri vrtanju samem so morali skrajno previdno ravhati, da petrolej, ako bi došli do njega, ne bi tekel v morje in ga tako onesnažil, zaradi česar bi nastali med družbo in oblastmi težki spori. Sploh je bilo to vrtanje zvezano z ogrom-nimi težavami in silnimi stroški, a slednjič se je vendar zplačalo, ker so se predhodne ugotov-itve strokovnjakov izkazale za pravilne: v do-ločenem roku so zadeli na petrolejski vrelec, ki ni bil samo obilen, marveč je bilo olje tudi po kakovosti prvovrstno.

Karabinjer ubit v Istri.

Trst, 25. maja. V gozdu blizu Rovinja v Istri, takozvani rovinjski dragi, so neznanci ustrelili karabinerja Giorgija, drugega kara-binjerja pa nevarno ranili. Neznancem se je posrečilo zbežati. V imenovanem gozdu se stalno potikajo člani zločinskih družb, ki se pod italijansko upravo v Istri zopet množijo. V rovinjski dragi so bili dozdaj ubiti že trije karabinjerji.

Umetno meglo delajo. Vse države se pripravljajo na obrambo proti letalskim napadom v slučaju vojne. V Linsellesu na severnem Francoskem so lovniška podčelja zakrili z umetno meglo. Poskus je dokazal, da so sicer ogromne lovniške naprave bile več ur zamegnene in nevidne za letelce.